

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia economie, buget și finanțe

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

4 decembrie 2017

CEBE nr. 364

RAPORT

asupra proiectului de Lege privind activitatea băncilor
(nr.217 din 29.06.2017, pentru lectura a doua)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege privind activitatea băncilor (în continuare – proiectul de lege), prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și este parte integrantă a raportului Comisiei.

Urmează de menționat, că Comisia economie, buget și finanțe a acceptat propunerile de ajustare și concretizare a unor definiții din proiectul de lege pentru a asigura corelarea acestora cu terminologia utilizată în legislația în vigoare.

Au fost clarificate atribuțiile și competențele Băncii Naționale a Moldovei în calitate de autoritate competentă, astfel încât să fie posibilă realizarea eficientă a acestora fără a interveni pe alte atribuții și competențe ale Băncii Naționale a Moldovei în calitate de autoritate de rezoluție.

Totodată, Comisia economie, buget și finanțe a acceptat o completare semnificativă la proiectul de lege, în contextul politicii de remunerare a unei bănci, unde la nivelul legii au fost enumerate principiile de care o bancă modernă urmează să țină cont la formularea politicilor sale interne aferente remunerării angajaților, inclusiv membrilor organului de conducere.

Principiile enumerate sînt în corespundere cu cadrul european de domeniu și vor contribui semnificativ la dezvoltarea unor practici sănătoase de gestiune a riscurilor și de realizare adecvată a obligațiilor funcționale atribuite, ținînd cont de riscurile, valorile și interesele pe termen lung ale băncii. Astfel, aplicarea principiilor respective vor contribui la descurajarea deciziilor și

comportamentului speculativ orientat pe profitabilitate sporită pe termen scurt în detrimentul situației financiare prudente și sănătoase a băncii pe termen mediu și lung, și, respectiv, asigurarea stabilității financiare a sectorului bancar și protejarea depozitelor cetățenilor.

În scopul asigurării previzibilității și clarității actului legislativ, au fost acceptate și propunerile ce țin de îmbunătățirea prevederilor aferente procesului de licențiere, prin includerea în textul proiectului de lege a referinței la condițiile obligatorii care urmează a fi satisfăcute pentru a licenția o bancă nouă, precum și a listei documentelor și informațiilor obligatorii aferente băncii solicitante.

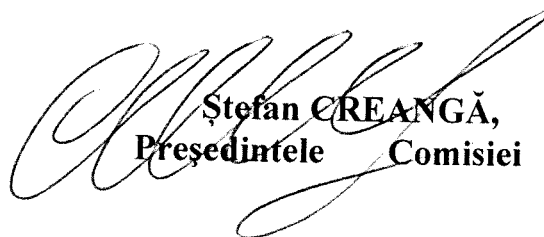
Pentru a contracara posibilele efecte negative pe care mecanismele de guvernanță corporativă concepute necorespunzător le pot avea asupra unei administrări sănătoase a riscurilor, băncile ar trebui să aplice principii și standarde care să asigure o supraveghere eficientă de către organul de conducere (atât Consiliul, cit și executivul), să promoveze o cultură solidă a riscurilor la toate nivelurile instituției și să permită să monitorizeze și să intervină prompt atunci când este necesar. Astfel, proiectul de lege a fost modificat cu prevederi care asigură o delimitare clară dintre atribuțiile consiliului și cele ale executivului, responsabilizează organul de conducere în vederea realizării eficiente a atribuțiilor respective și asigurarea unei activități prudente și sănătoase a băncii.

Ținând cont de noua lege-cadru aferentă prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, din proiectul legii au fost excluse prevederile aferente reglementării în sectorul bancar al acestui domeniu și includerea unei referințe la legislația din domeniul respectiv.

De asemenea, au fost acceptate propunerile referitor la detalizarea situațiilor aferente interesului material și a conflictului de interese, care, respectiv, vor fi aplicabile și în cazul băncilor.

Respectiv, și în dispozițiile finale ale proiectului de lege au fost introduse modificări ce țin de modul în care va fi aplicată actuala lege a instituțiilor financiare din data intrării în vigoare a proiectului de lege vizat.

Luând în considerație cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege în a doua lectură.

Ștefan CREANGĂ,
Președintele Comisiei

SINTEZA
Amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind activitatea băncilor
nr. 217 din 29.06.2017

Nr. crt.	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentelor, propunerilor, obiecțiilor	Rezultatul examinării
1.	<p>2</p> <p>Obiecții și propuneri de ordin tehnico-juridic</p>	<p>3</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului Textul urmează a fi revăzut sub aspectul utilizării terminologiei constante și uniforme cum ar fi de exemplu următoarele cazuri: - la denumirea autorității: Banca Națională a Moldovei, Banca Națională (art.6 alin. (4)), BNM, (art.17 alin. (1)); - la denumirea paginii web a BNM (pe site-ul său web, pe pagina sa web, ect.), se va utiliza sintagma pagina web oficială.</p>	<p>4</p> <p>Se acceptă.</p>
2.	<p>Articolul 1 Obiectul</p> <p>f) prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului de către bănci.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Ținând cont, că domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului este reglementat de legea-cadru în domeniul, de exclus lit. f) de la art. 1.</p>	<p>Se acceptă.</p>
3.	<p>Articolul 3. Definiții</p> <p>afiliată a unei alte persoane se consideră: ...f) persoana afiliată persoanei fizice – soții, rudele și afini de gradul întâi și doi ale persoanei fizice, soții rudelor și afinelor menționați, precum și persoana juridică asupra căreia persoana fizică și/sau persoanele afiliate acesteia dețin controlul sau dețin parte în asocieri în participație sau exercită influență semnificativă sau sînt administratori;</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova În definiția de "afiliată a unei alte persoane" la lit. f) de concretizat utilizarea cuvintului "administratori". Proiectul de lege nu definește astfel de persoane, respectiv, cuvîntul "administratori" de substituit cu cuvintele "membri ai organului de conducere,".</p>	<p>Se acceptă.</p>
4.	<p>Articolul 3. Definiții</p> <p>depozit – sumă de bani depusă, care cumulativ satisface următoarele cerințe: (c) este atestată sau nu de orice evidență scrisă ori de orice chitanță, certificat, notă sau de un alt document al băncii care acceptă banii.</p> <p><i>întreprindere-mamă</i> – persoana care se află în oricare</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova În definiția de "depozit" la lit. c) ținînd cont de avizul Centrului Național Anticorupție, de exclus sintagma "sau nu".</p> <p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova În definiția "întreprindere –mamă" lit.d) și la art. 39 alin. (2) se</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

<p>din următoarele situații:</p> <p>d) este acționar/asociat sau membru al unei persoane (filiale) și majoritatea membrilor organului de conducere ale acelei persoane (filiale), aflați în funcție în exercițiul financiar în curs, în exercițiul financiar anterior și pînă la data în care sînt întocmite situațiile financiare anuale consolidate, au fost numiți ca rezultat al exercitării drepturilor lor de vot; această prevedere nu se aplică în situația în care o altă persoană are față de filială drepturile prevăzute la lit.a), b) sau c);</p> <p>Persoane care dețin funcții cheie - membri ai personalului ale căror funcții le conferă o influență semnificativă asupra orientării băncii, însă care nu sînt membri ai organului de conducere. Printre persoanele care dețin funcții-cheie se pot număra conducătorii unor linii de activitate importante, ai sucursalelor, ai funcțiilor - suport și de control, membrii comitetului de audit în cazul în care nu sînt membri ai consiliului băncii.</p> <p><i>societate de investiții</i> - societate de investiții astfel cum este definită la art. 6 din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital, cu excepția:</p> <p>a) băncilor;</p> <p>b) societăților de investiții care nu sînt licențiate să presteze serviciile auxiliare menționate la art. 33 alin. (2) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital;</p> <p>c) societăților de investiții care prestează numai unul sau mai multe dintre serviciile și activitățile de investiții prevăzute la art. 33 alin. (1), lit. a), b), d) și e) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital și care nu au voie să dețină bani sau valori mobiliare aparținînd clienților, din acest motiv, nu pot deveni în niciun moment debitoare față de respectivii clienți;</p>	<p>propune substituirea sintagmei "în exercițiul financiar anterior" și "într-un exercițiu financiar" cu textul "în perioada de gestiune anterioară" și "într-o perioadă de gestiune".</p> <p>Conform prevederilor art. 44 din proiectul de lege, membrii ai comitetelor Consiliului pot fi doar membrii Consiliului, respectiv, de exclus sintagma "membrii comitetului de audit în cazul în care nu sînt membri ai consiliului băncii" din definiția "persoane care dețin funcții cheie".</p> <p>Ținînd cont de faptul că Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții se aplică în egală măsură băncilor și societăților de investiții, impunînd cerințe prudențiale, actul european concomitent exceptează anumite entități de la aplicarea acestuia prin definiția vizată. În cazul proiectului de lege se observă că aceasta reglementează doar supravegherea prudențială a băncilor, iar cerințele prudențiale pentru societățile de investiții se propune a fi reglementate prin alte acte legislative. Respectiv, lista entităților exceptată de la aplicarea cerințelor prudențiale prevăzute de actul european urmează a fi exclusă, iar definiția societății de investiții urmează a fi făcută doar prin referința la Legea nr. 171/2012.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>definiția "societate de investiții" va avea următorul cuprins:</p> <p>" <i>societate de investiții</i> - societate de investiții astfel cum este definită la art. 6 din Legea nr. 171 / 2012 privind piața de capital;"</p>
---	---	--

5.	<p>Articolul 4. Autoritatea competentă în Republica Moldova pentru bănci</p> <p>(2) Competențele de intervenție și rezoluție ale Băncii Naționale a Moldovei se exercită potrivit Legii nr. 232 din 4 octombrie 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p><i>La art.4:</i></p> <p><i>La alin. (2)</i> referitor la competențele de intervenție și rezoluție ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM) exercitate conform Legii privind redresarea și rezoluția băncilor nr.232/2016, se va explica, de ce din tot spectrul de măsuri de redresare se menționează doar intervenția. Potrivit Legii menționate, BNM are competența de aplicare a unor măsuri de intervenție timpurie. Astfel, întru respectarea cerinței de utilizare a unei terminologii constante și uniforme, conform art.19 din Legea nr.780/2001, se va utiliza redacția menționată.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 4 alin. (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>”(2) Competențele de redresare și rezoluție ale Băncii Naționale a Moldovei se exercită potrivit Legii nr. 232/ 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.”</p>
6.	<p>Articolul 4. Autoritatea competentă în Republica Moldova pentru bănci</p> <p>(3) Banca Națională a Moldovei se asigură că, în cadrul realizării atribuțiilor sale, funcția de supraveghere în temeiul prezentei legi și orice alte funcții ale acesteia prevăzute în Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei sînt separate și independente de funcțiile exercitate potrivit Legii nr. 232 din 4 octombrie 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p><i>La art.4:</i></p> <p><i>La alin. (3)</i>, fără a diminua importanța și necesitatea reglementărilor din proiect, atenționăm asupra faptului că, transpunerea Directivei 2013/36/CE presupune respectarea următoarelor condiții stabilite la art.3 din Directiva 2014/59/UE:</p> <p>”Statele membre pot prevedea, în mod excepțional, ca autoritatea de rezoluție să fie autoritățile competente pentru supraveghere în sensul Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și Directiva 2013/36/UE.</p> <p>Se instituie mecanisme structurale corespunzătoare pentru a se asigura independența operațională și pentru a evita conflictele de interese între funcțiile de supraveghere prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și Directiva 2013/36/UE sau alte funcții ale autorității relevante și funcțiile autorităților de rezoluție prevăzute în prezenta directivă, fără a aduce atingere schimburilor de informații și cerințelor de cooperare prevăzute la alineatul (4). Mai exact, statele membre se asigură că, în cadrul autorităților competente, al băncilor centrale naționale, al ministerelor competente sau al altor autorități, există independență operațională între funcția de rezoluție și funcțiile de supraveghere sau de altă natură ale autorității relevante.</p> <p>Personalul implicat în exercitarea funcțiilor autorității de rezoluție în temeiul prezentei directive este supus unor linii distincte de subordonare și este separat structural față de personalul ce exercită sarcini în temeiul Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și al Directivei 2013/36/UE sau față de alte funcții ale autorității relevante.”.</p> <p>Menționea în textul art.4 alin. (3) din proiect precum că, BNM se</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 4 alin. (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>” (3) Banca Națională a Moldovei se asigură că, în cadrul realizării atribuțiilor sale, funcția de supraveghere în temeiul prezentei legi și orice alte funcții ale acesteia prevăzute în Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei sînt separate și independente de funcția de rezoluție exercitată potrivit Legii nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.”</p> <p>Totodată, e de menționat că Banca Națională a Moldovei a fost investită cu funcția de rezoluție și obligațiile ce recurg din exercitarea acestei funcții prin Legea nr. 232 din 3 octombrie 2016 și, anume, prevederile art. 3 din legea vizată. Astfel, separarea funcției de rezoluție de alte funcții ale BNM, inclusiv de cea de supraveghere, este obiectivul legii nr. 232 din 3 octombrie 2017. Proiectul legii privind activitatea băncilor are ca scop doar corelarea acestor două acte legislative, dar nu și descrierea modului în care este asigurată independența și funcționalitatea funcției de rezoluție la nivelul BNM.</p>

		<p>asigură că în cadrul realizării atribuțiilor sale, funcția de supraveghere în temeiul prezentei legi și orice alte funcții ale acesteia prevăzute în Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei sînt separate și independente de funcțiile exercitate potrivit Legii nr.232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, nu este suficientă. <i>În opinia noastră, pentru a se asigura realizarea condiției respective este necesar a se specifica în textul legii în mod distinct cum se vor realiza competențele principale ale BNM de către structurile separate ale acesteia cu respectarea principiului independenței, în cazul existenței riscului de adoptare a deciziilor cu participarea acelorși persoane. Nu este clar, cum poate Legiuitorul la etapa de examinare a proiectului de lege să determine dacă este, sau nu este, în măsură legea în cauză să asigure respectarea condiției declarate.</i></p> <p>În acest sens, menționăm că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise (a se vedea pct.43 din H.C.C. nr.10/2017).</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art. 5 alin. (2) propun substituirea cuvîntului ”monitorizează” cu cuvîntul ”supraveghează”, care reflectă corect rolul și atribuțiile BNM în acest sens.</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului <i>La art.5, alin. (4) se va concretiza competența de investigație pentru care se prevede dispunerea de competențe necesare de a acționa în mod independent, care presupuse și dispunerea de cunoștințe de specialitate, de resurse și de capacitate operațională necesare.</i></p>	<p>7. Articolul 5. Atribuțiile de supraveghere ale autorității competente</p> <p>...(2) Banca Națională a Moldovei monitorizează activitățile băncilor, precum și, în cazul în care este autoritate competentă responsabilă cu supravegherea pe bază consolidată, activitățile societăților financiare holding și societăților financiare holding mixte, pentru prevederile aplicabile acestora, în scopul evaluării conformării la cerințele prudențiale prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia.</p> <p>(4) În îndeplinirea funcției de supraveghere prudențială, de investigație și de aplicare a sancțiunilor prevăzute de prezenta lege, Banca Națională a Moldovei dispune de competențele necesare și acționează în mod independent. În acest sens, Banca Națională a Moldovei trebuie să dispună de cunoștințele de specialitate, de resursele și de</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Din alin.(4) se exclud cuvintele ” de investigație”.</p>
--	--	---	--	--	--

8.	capacitatea operațională necesare.	<p>Articolul 8. Licența și competența de acordare a licenței</p> <p>(3) Fără a se aduce atingere dispozițiilor din prezentul capitol, Banca Națională a Moldovei stabilește prin acte normative condițiile în care poate acorda licențe și lista documentelor și informațiilor care trebuie să însoțească cererea pentru obținerea licenței.</p> <p>(4) Banca Națională a Moldovei acordă licența unei bănci numai dacă este pe deplin convinsă că banca respectivă poate asigura desfășurarea unei activități în condiții de siguranță și de respectare a cerințelor unei administrări prudente și sănătoase, care să asigure protejarea intereselor deponenților și ale altor creditori și buna funcționare a sistemului bancar, sens în care trebuie să fie respectate dispozițiile prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acesteia.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p><i>La art.8 alin. (3) și alin. (4),</i> normele de reglementare au caracter discreționar ce permit BNM de a decide în mod arbitrar asupra condițiilor de acordare a licenței băncii. Considerăm că, la determinarea oportunității normelor invocate urmează a se ține cont de Hotărârea Curții Constituționale nr.8/2009 (pct.4), care prevede că Legea nr.451/2001 determină cadrul juridic, organizatoric și economic de reglementare prin licențiere a activității de întreprinzător, stabilește genurile de activitate supuse reglementării prin licențiere și este orientată spre asigurarea respectării condițiilor, stabilite prin lege, pentru desfășurarea genurilor de activitate supuse reglementării prin licențiere.</p> <p>Potrivit definiției expuse în lege, prin condiții de licențiere se are în vedere totalitatea cerințelor și condițiilor stabilite prin lege ce reglementează expres activitățile licențiate, a căror respectare este obligatorie pentru solicitantul și titularul de licență la desfășurarea genului respectiv de activitate.</p> <p>Economia de piață nu presupune imposibilitatea statului de a reglementa măsuri derogatorii de la regulile generale pentru anumite sectoare de activitate considerate de importanță națională. Instituirea măsurilor pe care statul le consideră necesare pentru realizarea acestor obiective este atribuția suverană a legiuitorului, potrivit dispozițiilor constituționale (art.66 și art.126 alin.(2) din Constituție).</p> <p>Astfel, considerăm că, proiectul de lege urmează să reglementeze expres condițiile de licențiere a băncii și lista documentelor și informațiilor care trebuie să însoțească cererea pentru obținerea licenței, ținând cont de specificul și importanța domeniului. Nici un argument privind imposibilitatea de stabilire prin legea specială de reglementare în domeniu a condițiilor menționate nu poate fi reținut și acceptat, încalcând principiile generale ale legiferării stabilite la art.4 din Legea nr.780/2001. Reglementările respective urmează a fi prevăzute la Capitolul II, asigurând garanțiile de respectare a principiului legalității, accesibilității și predictibilității normelor de reglementare (a se vedea obiecțiile expuse pentru art.19 alin.(1) lit.a) din proiect).</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La art. 8 alin. (3) se expune în următoarea redacție:</p> <p>”(3) Cerințele minime de acces la activitatea băncilor și condițiile în care Banca Națională a Moldovei poate acorda licența sint prevăzute în dispozițiile prezentului capitol.”</p> <p>Totodată, vezi amendamentul acceptat la art. 16 alin. (3) a dlui Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova.</p>
----	------------------------------------	---	--	---

9.	<p>Articolul 9. Capitalul inițial</p> <p>(2) La constituirea unei bănci, capitalul inițial este reprezentat de capitalul social minus cheltuielile organizatorice necesare pentru constituirea băncii, cu excepția cazurilor în care banca care se constituie este rezultată dintr-un proces de reorganizare prin fuziune sau dezmembrare.</p> <p>Articolul 34. Fuziunea sau dezmembrarea</p> <p>(4) La evaluarea unei operațiuni de fuziune sau de dezmembrare se au în vedere, fără a fi limitative, următoarele:</p> <p>a) îndeplinirea cerințelor pentru licențierea unei bănci,</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Pentru a evita interpretarea eronată a prevederilor aferente capitalului social al băncii constituită ca urmare a unui proces de reorganizare, propun de exclus sintagma ”, cu excepția cazurilor în care banca care se constituie este rezultată dintr-un proces de reorganizare prin fuziune sau dezmembrare”,</p> <p>Totodată, în art.34 alin. (4) lit. a) de completat cu cuvintele ”, inclusiv cu privire la mărirea capitalului social al băncii rezultate dintr-un proces de reorganizare prin fuziune sau dezmembrare, care nu poate fi mai mic decât 100 milioane lei;”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
10.	<p>Articolul 11. Conducerea efectivă a activității</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Ținând cont de faptul că la etapa de constituire, urmează a fi asigurată existența atât a consiliului, cât și a organului executiv care vor fi responsabili de activitatea viitoarei bănci, propun revizuirea denumirii art. 11. Denumirea propusă în proiect poate induce la o interpretare eronată ca fiind aplicabilă doar executivului, respectiv de exclus cuvintele ”efectivă a”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
11.	<p>Articolul 12. Acționari</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei poate acorda licență numai dacă este pe deplin convinsă că, din perspectiva necesității asigurării unui management prudent și sănătos al băncii, calitatea persoanelor prevăzute la alin. (1) este adecvată. La evaluarea persoanelor respective se au în vedere prevederile art. 48.</p> <p>(4) În cazul în care există legături strânse între bancă și oricare alte persoane fizice sau juridice, Banca Națională a Moldovei acordă licență numai în cazul în care legăturile respective nu împiedică exercitarea efectivă a funcției sale de supraveghere.</p> <p>(6) Banca Națională a Moldovei solicită băncilor să-i furnizeze informațiile necesare pentru a monitoriza în mod continuu respectarea condițiilor menționate la alin. (4) și (5).</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art. 12 :</p> <p>alin.(2) de expus în următoarea redacție:</p> <p>” (2) Banca Națională a Moldovei poate acorda licență numai dacă este pe deplin convinsă că, din perspectiva necesității asigurării unui management prudent și sănătos al băncii, calitatea persoanelor prevăzute la alin. (1) este în corespundere cu prevederile art. 48 alin. (1)”;</p> <p>din alin. (4) și (5) de exclus cuvântul ”efectivă a”;</p> <p>la alin.(6) de completat cu cuvintele ”și a prevederilor art.51 alin.(5)”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
12.	<p>Articolul 13. Programul de activitate și structura</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>organizatorică</p> <p>Orice cerere de licențiere a unei bănci trebuie să fie însoțită de un plan de activitate, care să cuprindă cel puțin tipurile de activități propuse a fi desfășurate și structura organizatorică a băncii, și din care să rezulte capacitatea acesteia de a-și realiza obiectivele propuse în condiții compatibile cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase, prin adecvarea cadrului de conducere, a procedurilor, mecanismelor interne, capitalului și lichidității la tipul, volumul și complexitatea activităților pe care și le propune să le desfășoare.</p> <p>Articolul 19. Motivele de respingere a cererii de acordare a licenței</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei respinge o cerere de licențiere, dacă:</p> <p>c) din evaluarea planului de activitate prezentat rezultă că banca nu poate asigura realizarea obiectivelor propuse în condițiile respectării cerințelor cuprinse în prezenta lege și în actele normative emise în aplicarea acesteia;</p>	<p>La art. 13 de substituit cuvântul "plan" cu cuvântul "program", astfel cum este prevăzut în titlul articolului, iar la final de completat cu cuvintele "în următorii 3 ani."</p> <p>La art. 19 alin. (1) lit. c) cuvintele "planului de activitate" de substituit cu sintagma "programului de activitate".</p>	<p>Se acceptă.</p>
13.	<p>Articolul 14. Activitățile permise băncilor</p> <p>(1) Băncile pot desfășura, în limita licenței acordate, următoarele activități:</p> <p>...e) emiterea și administrarea cecurilor de călătorie, cambiiilor și altor mijloace de plată în măsura în care o astfel de activitate nu se încadrează la lit. d);</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Pentru corelarea normei din art.14 alin.(1) lit.e) cu prevederile Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară de substituit cuvântul "mijloace" cu cuvântul "instrumente".</p>	<p>Se acceptă.</p>
14.	<p>Articolul 16. Solicitarea eliberării licenței</p> <p>(3) Pentru eliberarea licenței de a desfășura activități permise băncilor în conformitate cu art. 14, se depune la Banca Națională a Moldovei, în conformitate cu actele normative ale acesteia, o cerere scrisă la care se anexează documentele și informațiile necesare care să probeze îndeplinirea cerințelor prezentei legi.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Proiectul de lege nu vine cu o listă exhaustivă a documentelor ce urmează să însoțească cererea pentru obținerea licenței. Astfel, art. 16 alin. (3) de expus în următoarea redacție:</p> <p>" (3) Pentru eliberarea licenței de a desfășura activitățile permise băncilor în conformitate cu art.14, se depune la Banca Națională a Moldovei, în modul stabilit prin actele normative ale acesteia, o cerere scrisă, la care se anexează documentele și informațiile, aferente băncii solicitante, cu privire la:</p> <p>a) documentele de constituire ale băncii;</p> <p>b) capitalul inițial al viitoarei bănci în conformitate cu prevederile art. 9;</p>	<p>Se acceptă.</p>

15.	<p>Articolul 17. Procesul de licențiere</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei acordă aprobarea prealabilă de constituire a băncii sau respinge cererea, în termen de 5 luni de la data primirii cererii de licențiere, însoțite de documentele și informațiile prevăzute de Banca Națională a Moldovei prin actele normative emise în aplicarea prevederilor art. 8 alin. (3).</p> <p>(4) Solicitantul cererii are la dispoziție un termen de 30 de zile calendaristice de la data comunicării solicitării formulate potrivit alin. (3), pentru prezentarea documentelor și/sau a informațiilor cerute, respectiv pentru remedierea deficiențelor constatate, perioadă pe parcursul căreia termenul de 5 luni prevăzut la alin. (1) se suspendă. Solicitantul poate furniza din proprie inițiativă orice alte informații și/sau documente considerate relevante.</p> <p>...(6) Dacă Banca Națională a Moldovei hotărăște cu privire la acordarea aprobării prealabile de constituire, pentru obținerea licenței, solicitantul trebuie să îi prezinte aceste informații și documentele prevăzute de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, emise în aplicarea prevederilor art. 8 alin. (3), în termen de 3 luni de la data comunicării hotărârii respective.</p> <p>(7) Dacă în decursul termenului prevăzut în alin. (6), solicitantul nu prezintă documentele respective, aprobarea prealabilă de constituire a băncii își pierde valabilitatea.</p> <p>(8) Înregistrarea de stat a băncii se va efectua de către</p>	<p>c) conducerea băncii, în conformitate cu prevederile art. 11;</p> <p>d) identitatea acționarilor în conformitate cu prevederile art. 12;</p> <p>e) programul de activitate pentru următorii 3 ani în conformitate cu prevederile art. 13;</p> <p>f) orice alte informații și documente prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.”</p> <p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art. 17 :</p> <p>” (1) Banca Națională a Moldovei acordă aprobarea prealabilă de constituire a băncii sau respinge cererea, în termen de 5 luni de la data primirii cererii de licențiere însoțite de documentele și informațiile prevăzute la art. 16 alin. (3).”;</p> <p>la alin.(4) cuvintele ”6 luni” de substituit cu cuvintele ”5 luni”.</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.17, alin. (6) - alin. (8) se va concretiza actul juridic avut în vedere de autori prin aprobarea prealabilă, deoarece aprobarea prealabilă nu este un act, ci o procedură juridică. Iar actele comunitare prin menționarea competenței de aprobare prealabilă de către autoritatea competentă a unei situații, nu definesc denumirea deciziei ce urmează a fi determinată conform legislației naționale. Potrivit art.11 alin.(1) din Legea nr.548/1995, Banca Națională are dreptul să emită hotărâri, regulamente, instrucțiuni și ordonanțe.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>alin. (6)-(8) vor avea următorul cuprins:</p> <p>(6) Înregistrarea de stat a băncii se efectuează de către Agenția Servicii Publice numai după prezentarea hotărârii cu privire la acordarea aprobării prealabile de constituire a băncii respective eliberată de către Banca Națională a Moldovei în condițiile prezentului articol.”</p> <p>(7) Dacă Banca Națională a Moldovei emite hotărârea cu privire la acordarea aprobării prealabile de constituire, pentru obținerea licenței, solicitantul trebuie să îi prezinte aceste informații și documentele prevăzute de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, emise în aplicarea prevederilor art. 8 alin. (4), în termen de 5 luni de la data comunicării hotărârii respective.</p> <p>(8) Dacă în decursul termenului prevăzut în alin. (7), solicitantul nu prezintă informațiile și documentele respective, hotărârea cu privire la</p>
-----	--	--	--

	Camera Înregistrării de Stat numai după prezentarea aprobării prealabile de constituire a băncii respective eliberată de către Banca Națională a Moldovei în condițiile prezentului articol.		acordarea aprobării prealabile de constituire a băncii își pierde valabilitatea.” Respectiv se renumerează și referințele la aliniate. Se acceptă.
16.	<p>Articolul 18. Consultarea prealabilă cu alte autorități în cadrul procesului de licențiere</p> <p>(4) În scopul evaluării calității persoanelor și entităților implicate sau având legătură cu cererea de licențiere prezentată, Centrul Național Anticorupție acordă suportul necesar în acest sens Băncii Naționale a Moldovei, la solicitarea acesteia, în conformitate cu legislația cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>De exclus sintagma ” și entităților” de la art. 18 alin. (4), deoarece definiția de ” persoană” definită la art. 3 din proiectul de lege presupune, că persoana poate fi și o persoană fizică, și o persoană juridică.</p>	
17.	<p>Articolul 19. Motivele de respingere a cererii de acordare a licenței</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei respinge o cerere de licențiere, dacă:</p> <p>a) documentația prezentată nu este întocmită în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare ori este incompletă și/sau informațiile furnizate sunt insuficiente pentru evaluarea respectării condițiilor prevăzute pentru acordarea licenței;</p> <p>Articolul 22. Retragerea licenței</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei poate retrage licența acordată unei bănci în următoarele situații:</p> <p>c) banca nu mai îndeplinește condițiile care au stat la baza acordării licenței;</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p><i>La art.19 alin. (1) lit. a) și art. 22 alin. (1) lit. c)</i> sunt stabilite motivele de respingere a cererii de acordare a licenței și de retragere a licenței.</p> <p>Principalul temei de respingere a cererii de acordare a licenței fiind – documentația prezentată nu este întocmită în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare ori este incompletă și/sau informațiile furnizate sunt insuficiente pentru evaluarea respectării condițiilor prevăzute pentru acordarea licenței, iar ca temei de retragere - banca nu mai îndeplinește condițiile care au stat la baza acordării licenței.</p> <p>Atenționăm că, în cazul dat, invocarea temeiurilor legale va permite tălmăciri diferite și contradictorii în procesul de aplicare, în raport cu prevederile art.8 alin. (3) din proiect.</p> <p>Potrivit opiniei Curții Constituționale expuse prin Hotărârea nr.31/2016, o situație de incertitudine, intrînd în contradicție cu principiul previzibilității, poate afecta securitatea raporturilor juridice care, trebuie privită cu mai mare strictețe în cazul regulilor cu implicații și consecințe financiare, încît cei vizați să cunoască precis întinderea obligațiilor impuse.</p> <p>La fel, potrivit pct.10 din Hotărârea Curții Constituționale nr.26/2010, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Vezi modificările acceptate la art.8 alin.(3) și art.16. alin.(3).</p>

		<p>funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile. Astfel, întru neadmiterea unor eventuale situații ce pot conduce în mod direct ori indirect la încălcarea reglementărilor constituționale, considerăm necesară examinarea suplimentară a aspectelor invocate.</p>	
18.	<p>Articolul 19. Motivele de respingere a cererii de acordare a licenței (2) Banca Națională a Moldovei nu examinează cererea de eliberare a licenței în contextul necesităților economice ale pieței.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului <i>La art.19 alin.(2) urmează a se explica scopul și necesitatea normei de reglementare propuse, pentru determinarea oportunității adoptării acesteia în redacția propusă.</i></p>	<p>Pentru informare. Prevederea respectivă este preluată din cadrul legislativ European și corespunde standardelor internaționale în domeniul licențierii bancare (Comitetul Basel) și are ca scop protejarea poziției Băncii Naționale cu privire la deciziile de licențiere și de constituire a băncilor, care corespund criteriilor și sunt capabile să satisfacă condițiile impuse de autoritate la etapa de licențiere, dar BNM nu poate respinge sau refuza eliberarea unei licențe pentru desfășurarea activităților prevăzute de proiectul legii din motiv că sectorul bancar din Republica Moldova are deja, de exemplu, 11 bănci și altele nu sunt necesare. Numărul optim de bănci se determină de condițiile pieței și nu poate fi impus de vre-o autoritate.</p>
19.	<p>Articolul 22. Retragerea licenței (1) Banca Națională a Moldovei poate retrage licența acordată unei bănci în următoarele situații: h) activitățile desfășurate de bancă din primii 3 ani de funcționare se deosebesc considerabil de cele preconizate în cererea de eliberare a licenței, iar în opinia Băncii Naționale a Moldovei o astfel de deviere nu este justificată de noile circumstanțe economice;</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului <i>La art.22:- alin.(1) lit.h) și alin.(2) lit.d) necesită a fi concretizate în vederea determinării sensului exact ("se deosebesc considerabil de cele preconizate", "doar 2%");</i></p>	<p>Se acceptă. Art. 22: alin. (1) lit. h) se expune în următoarea redacție: " h) activitățile desfășurate de bancă în primii 3 ani de funcționare se deosebesc considerabil de cele preconizate în programul de activitate prezentat la etapa de eliberare a licenței, iar în opinia Băncii Naționale a Moldovei o astfel de</p>

<p>(2) Banca Națională a Moldovei retrage licența și inițiază procesul de lichidare silită a băncii în cazul în care se constată că banca se află în una dintre situațiile de insolvabilitate prevăzute la lit.a)-c) din prezentul alineat și în condițiile de declanșare a procedurii de rezoluție, prevăzute în art. 58 din Legea nr. 232 din 4 octombrie 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor nu sînt îndeplinite. În sensul prezentului alineat, situațiile de insolvabilitate sînt următoarele:</p> <p>d) indicatorii de adecvare a fondurilor proprii ale băncii calculați conform art. 60 alin. (5) sînt mai mici, doar 2%.</p> <p>c) nivelul fondurilor proprii ale băncii este mai mic de 1/3 față de nivelul obligatoriu al fondurilor proprii stabilit, în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>(3) În cazul în care retragerea licenței este solicitată de bancă sau de acționarii ei în baza hotărîrii luate, retragerea licenței și lichidarea băncii se efectuează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.</p> <p>(5) Hotărîrea Băncii Naționale a Moldovei de retragere a licenței va cuprinde motivele de retragere a licenței. Despre retragerea licenței se comunică în scris băncii respective, Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar și Inspectoratului Serviciului Fiscal de Stat.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Pentru a se asigura o abordare uniformă, precum și pentru a specifica la nivelul legii care situație este exprimată ca valoare absolută, dar care ca valoare relativă (indicator) de expus lit.c) din alin.(1) art.22 în următoarea redacție:</p> <p>” c) valoarea absolută a fondurilor proprii ale băncii este mai mică de 1/4 față de valoarea minimă a fondurilor proprii stabilită în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei; ”</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului - <i>la alin.(3) cuvintele ”în conformitate cu prevederile legislației în vigoare” se vor concretiza, pentru a exclude tălmăcirile diferite în raport cu normele derogatorii cuprinse în legislația în vigoare cu referire la domeniul special de reglementare respectiv;</i></p> <p>- <i>alin.(5) sintagma ”Inspectoratului Serviciului Fiscal de Stat” se va substitui cu sintagma ”Serviciului Fiscal de Stat”.</i></p>	<p>deviere nu este justificată de noile circumstanțe economice;” alin.(2) lit.(d) se expune în următoarea redacție: d) indicatorii de adecvare a fondurilor proprii ale băncii calculați conform art. 60 alin. (5) sunt sub nivelul de 1/4 din indicatorii de adecvare a fondurilor proprii stabiliți de Banca Națională a Moldovei.” Se acceptă.</p> <p>Spre informare. Procesul de lichidare a unei bănci, la moment, este expres prevăzut în Legea instituțiilor financiare. Cu toate acestea, există proiecte și intenții de modificare a acestui proces prin excluderea responsabilității date din lista funcțiilor BNM sau reglementarea acestui proces printr-un act legislativ separat, denumirea căruia la moment nu este determinată. Se acceptă.</p>
<p>20. Articolul 23. Publicarea și intrarea în vigoare a hotărîrii de retragere a licenței</p> <p>(2) Hotărîrea de retragere a licenței intră în vigoare la data comunicării băncii.</p> <p>(3) De la data intrării în vigoare a hotărîrii de retragere a licenței, banca este obligată să nu se angajeze în activități permise băncilor, conform art.14. Banca respectivă nu poate desfășura alte activități decît cele strict legate de lichidare.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art.23 alin. (2) de expus în următoarea redacție: ” Hotărîrea de retragere a licenței intră în vigoare la data și ora exactă a adoptării hotărîrii, prevăzute în aceasta.”</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului <i>La art.23 alin.(3) textul ”banca este obligată să nu se angajeze în activități” urmează a fi revăzut sub aspect redacțional - banca nu este în drept să desfășoare activități.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pentru informare. În opinia autorilor proiectului de lege, prevederile prezentului articol urmează să determine clar că o bancă căreia i s-a retras licența nu are dreptul să se mai implice în activități bancare noi (<i>angajare</i>), dar în același timp ea are obligația contractuală față de clienții acesteia de a duce la o oarecare finalitate (<i>desfășurare</i>), ținînd cont de statutul băncii aflate în proces de lichidare, a</p>

	<p>Articolul 28. Conducerea sucursalei (1) Banca din alt stat trebuie să desemneze cel puțin trei persoane care să asigure conducerea activității sucursalei din Republica Moldova și care sînt împuternicite să angajeze legal banca în Republica Moldova. Aceste persoane trebuie să dispună de reputație și experiență adecvate pentru exercitarea responsabilităților încredințate. Dispozițiile cuprinse în capitolul I din titlul III referitoare la persoanele care asigură conducerea băncilor se aplică în mod corespunzător.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art. 28 alin. (1) după textul ” să angajeze” de completat cu textul ” și să reprezinte în mod”</p>	<p>angajamentelor deja asumate anterior retragerii licenței, cînd banca avea dreptul să desfășoare activități bancare. Se acceptă.</p>
21.		<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Noțiunea de ”deținere calificată” de la art. 3 deja include drepturile și împuternicirile asociate deținerii respective. Astfel, la art. 29 alin. (1) lit. b) de exclus sintagma ” sau care exercită o influență semnificativă asupra administrării băncii respective”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
22.	<p>Articolul 29. Evaluarea calității băncii care solicită înființarea sucursalei (1) La evaluarea calității băncii din alt stat, care solicită înființarea sucursalei, se au în vedere cel puțin următoarele: ...b) rezultatele evaluării efectuate de autoritatea competentă din statul de origine cu privire la acționarii direcți și/sau indirecti, inclusiv beneficiarii efectivi ai acestora, care dețin cel puțin 10% din capitalul social al băncii sau care exercită o influență semnificativă asupra administrării băncii respective;</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova în art.30 alin.(3) după cuvintele ”să notifice,” de completat cu cuvintele ” în termen de 2 zile lucrătoare, ”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
23.	<p>Articolul 30. Retragerea licenței sucursalei (3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a)-c), banca respectivă din alt stat trebuie să notifice Băncii Naționale a Moldovei decizia sa de reorganizare și/sau lichidare a sucursalei din Republica Moldova și să transmită acesteia cel puțin un plan de lichidare a activelor și de stingere a datorțiilor, care să asigure plata integrală a creanțelor deponenților și ale altor creditori sau, după caz, un plan de preluare a activității.</p>		

24.	<p>Articolul 31. Publicarea informației de către sucursală</p> <p>(1) Sucursalele băncilor din alte state trebuie să publice în limba română documentele contabile ale băncii din care fac parte, situațiile financiare anuale, situațiile financiare anuale consolidate, raportul întocmit de organele de conducere și, după caz, raportul consolidat, întocmit de organele de conducere, raportul de audit al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate, întocmite și auditate conform legislației din statul de origine a băncii.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art. 31:</p> <p>la alin. (1) cuvintele ”documentele contabile ale băncii din care face parte” de substituit cu sintagma ”următoarele documente ale băncii străine” – din motiv, că în Republica Moldova documentele contabile sînt, inclusiv, și documentele interne, primare, registrele, care în cazul dat nu trebuie să fie publicate;</p> <p>pentru a evita interpretarea eronată a prevederilor aferente cerințelor de publicare aplicabile băncilor și, în caz special, sucursalelor băncilor din alte state, se propune de a completa art. 31 cu un alineat nou, cu următorul cuprins:</p> <p>”(3) Dispozițiile art. 91 – 94 referitoare la cerințele de publicare pentru bănci se aplică în mod corespunzător sucursalelor băncilor din alte state.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
25.	<p>Articolul 32. Deschiderea de sucursale și reprezentanțe</p> <p>(1) Băncile, persoane juridice din Republica Moldova, deschid sucursale și reprezentanțe pe teritoriul Republicii Moldova cu notificarea ulterioară a Băncii Naționale a Moldovei, în condițiile stabilite de actele normative emise de aceasta.</p> <p>(8) Despre închiderea sucursalei, reprezentanței, deschiderea și închiderea oficiului secundar, banca notifică Banca Națională a Moldovei în condițiile stabilite în actele normative emise de aceasta.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>În art.32 alin.(1) și alin.(8) după cuvintele ” Băncii Naționale a Moldovei” și respectiv ” Banca Națională a Moldovei” de completat cu cuvintele ” în termen de 2 zile lucrătoare și ” în ambele cazuri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
26.	<p>Articolul 37. Statutul și reglementările interne</p> <p>(3) Statutul și reglementările interne ale băncii se transmit Băncii Naționale a Moldovei, în condițiile prevăzute în actele normative emise de aceasta, în scopul evaluării respectării cerințelor prudențiale prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acestora.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art.37 alin.(3) de exclus sintagma ”, în scopul evaluării respectării cerințelor prudențiale prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia”, care dublează prevederile alin. (1) din același articol.</p>	<p>Se acceptă.</p>
27.	<p>Articolul 38. Cadrul de administrare a activității</p> <p>(1) Fiecare bancă trebuie să dispună de un cadru de administrare a activității riguros conceput, care să includă o structură organizatorică clară cu linii de responsabilitate bine definite, transparente și coerente, procese eficiente de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau ar</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art. 38 alin. (1) sintagma ” testările la stres” de substituit cu sintagma ”simulări de criză” astfel cum este prevăzut în alte prevederi ale proiectului de lege.</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.38 normele de reglementare urmează a fi revăzute sub aspect redacțional în vederea atribuirii unui conținut clar concis și fără</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pentru informare.</p> <p>Articolele 38 și 101 din proiect reglementează două aspecte diferite. Astfel, art. 38 stabilește</p>

28.	<p>putea fi expusă (testările la stres), un proces de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, un proces de evaluare a adecvării lichidității, mecanisme adecvate de control intern, inclusiv proceduri administrative și contabile riguroase și politici și practici de remunerare care să promoveze și să fie în concordanță cu o administrare sănătoasă și eficace a riscurilor.</p> <p>(2) Cadrul de administrare a activității, procesele și mecanismele prevăzute la alin. (1) trebuie să fie cuprinzătoare și adaptate la natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente modelului de afaceri și activităților desfășurate de bancă. Mecanismele de control intern trebuie să asigure cel puțin organizarea funcțiilor de administrare a riscurilor, de asigurare a conformității și de audit intern.</p> <p>(3) Principiile, criteriile tehnice și alte elemente aferente cerințelor specificate la alin. (1) și (2) care trebuie avute în vedere de către bănci se stabilesc prin actele normative emise în aplicarea prezentei legi.</p> <p>(4) În sensul alin. (1)-(3) sînt avute în vedere riscuri, precum: riscul de credit și al contrapărții, riscul rezidual, riscul de concentrare, riscul de securitzare, riscul de piață, riscul de rată a dobînzii din activități în afara portofoliului de tranzacționare, riscul operațional, care include și riscul denaturării securității și integrității sistemelor informaționale, riscul de lichiditate și riscul efectului de levier excesiv, precum și, după caz, subcategoriile ale acestor riscuri.</p> <p>(5) Banca este obligată să raporteze anual cu privire la condițiile în care se desfășoară cadrul de administrare a activității băncii, în conformitate cu actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(6) Prezentul articol se aplică cu respectarea dispozițiilor art. 59 pe bază individuală și consolidată.</p> <p>Articolul 39. Politica de remunerare</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei stabilește, prin actele</p>	<p>echivoc. Modificarea caracterului descriptiv și permisiv al normelor propuse este impusă prin raportarea acestora la alte articole din proiect ce impun în mod imperativ respectarea cerințelor și criteriilor stabilite prin norme juridice cuprinse în <i>actele normative adoptate în aplicarea prezentei legi</i> (a se vedea art.59, art 95 alin.(3), art.99 alin.(1), art.101 din proiect).</p> <p>La alin.(3) norma de reglementare se va examina suplimentar în raport cu art.101 pentru a exclude tălmăcirile diferite. Aspectul de reglementare a unor principii, criterii tehnice și alte elemente prin acte normative subordonate legii este discutabil, mai cu seamă în cazul în care alte criterii sunt reglementate expres în textul legii. Considerăm necesară o ordonare a normelor de reglementare a principiilor și criteriilor avute în vedere în așa mod, ca să fie clar, accesibil și expres caracterul acestora, ordinea și competența de adoptare, în vederea asigurării respectării lor.</p>	<p>cerințe pentru bănci cu referire la cadrul de administrare a activității, unde detaliile cu privire la modul de aplicare a acestor cerințe vor fi prevăzute la nivelul actelor normative subordonate legii vizate. În același timp, art. 101 se referă la dreptul BNM și perimetrul avut în vedere de BNM în procesul de supraveghere.</p>
	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.39 ce conține reglementări privind politica de remunerare,</p>	<p>Se acceptă.</p>	<p>Art. 39 se va completa la început cu alin. (1)-</p>

<p>normative emise în aplicarea prezentei legi, cerințele privind politica de remunerare a unei bănci, inclusiv principiile de acordare și ajustare a remunerației, elementele fixe și variabile ale remunerației, restricții cu privire la utilizarea unor elemente variabile ale remunerației, precum și principiile de remunerare aplicabile băncilor care beneficiază de sprijin financiar public extraordinar, în sensul Legii nr. 232 din 4 octombrie 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei colectează informații cu privire la numărul persoanelor în fiecare bancă care sînt remunerate cu cel puțin 1 (un) milion de lei într-un exercițiu financiar, inclusiv informații cu privire la responsabilitățile și domeniul de activitate în care sînt implicate aceste persoane și la principalele elemente ale remunerației, incluzînd, fără a se limita la: salarii, bonusuri, compensații pe termen lung, contribuții la pensii.</p>	<p>menționăm necesitatea de concretizare a principiilor și elementelor variabile ale remunerației avute în vedere, reieșind din prevederile art.94 a Directivei 2013/36/UE și ținînd cont de faptul transunerii parțiale a Directivei menționate. Aceasta va exclude riscurile de invocare a nerespectării principiului de adoptare a normelor juridice primare (în special a celor de restricție) doar prin lege de către autoritatea legislativă, precum și de nerespectare a principiului previzibilității și accesibilității normei juridice. Or, în cazul necesității de interpretare a normei din lege, argumentul privind respectarea parțială a unor norme din Directivă prin adoptarea unor acte de către BNM, sau trimiterea la un articol din Directivă în procesul de aplicare, nu va avea valoare juridică.</p>	<p>(2), precum și alin. (1) care va deveni alin. (3) vor avea următorul cuprins:</p> <p>”Articolul 39. Politica de remunerare</p> <p>(1) Banca este obligată să stabilească și să aplice politici de remunerare pentru membrii organului executiv și pentru persoanele care dețin funcții cheie în cadrul băncii, precum și pentru orice alt angajat ce primește o remunerație totală care îl plasează în aceeași categorie de remunerație cu cea a membrilor organului executiv și a persoanelor care dețin funcții cheie, respectînd, într-un mod și într-o măsură adecvată în raport cu mărimea și organizarea internă a băncii, cu natura, amploarea și complexitatea acesteia, următoarele principii:</p> <p>a) politica de remunerare trebuie să promoveze și trebuie să fie compatibilă cu o gestiune viabilă și eficace a riscurilor și nu va încuraja asumarea unor riscuri care depășesc nivelul acceptat de bancă;</p> <p>b) politica de remunerare trebuie să fie compatibilă cu modelul de afaceri al băncii pe termen lung și să cuprindă măsuri pentru evitarea conflictelor de interese;</p> <p>c) implementarea politicii de remunerare face obiectul, cel puțin anual, al unei evaluări interne independente, la nivel centralizat, privind conformitatea cu politicile și procedurile de remunerare adoptate de consiliul băncii;</p> <p>d) angajații structurilor cu funcții de control trebuie să fie independenți de unitățile operaționale ale băncii pe care le verifică, să dispună de autoritatea corespunzătoare și să fie remunerați în funcție de realizarea obiectivelor funcțiilor pe care le dețin, indiferent de performanța unităților operaționale pe care le verifică;</p>
---	--	--

e) remunerarea persoanelor responsabile de coordonarea funcțiilor de administrare a riscurilor și conformitate trebuie să fie supravegheată direct de către comitetul de remunerare sau, atunci când acesta nu există, de către consiliul băncii;

f) politica de remunerare trebuie să facă o distincție clară între criteriile de stabilire a remunerației fixe de bază și remunerației variabile. Remunerația fixă de bază trebuie să reflecte experiența profesională relevantă și responsabilitatea angajatului după cum este prevăzut de fișa postului, ca parte a contractului de muncă. Remunerația variabilă trebuie să reflecte performanțele sustenabile și adaptate la risc, precum și performanțele care depășesc ceea ce este necesar pentru a realiza atribuțiile prevăzute în fișa postului a angajatului, ca parte a contractului de muncă;

g) componentele fixă și variabilă ale remunerației totale sînt echilibrate în mod corespunzător și componenta fixă reprezintă o proporție suficient de mare din remunerația totală, astfel încît să permită aplicarea unei politici complet flexibile privind componentele remunerației variabile, incluzînd posibilitatea de a nu plăti nicio componentă a acesteia;

h) banca trebuie să stabilească raporturile adecvate dintre componentele fixă și variabilă ale remunerației totale, pentru care se aplică principiul potrivit căruia componenta variabilă nu trebuie să depășească 100 % din componenta fixă a remunerației totale pentru fiecare angajat;

(2) În cazul remunerației variabile, pe lîngă

principiile prevăzute la alin. (1) și în aceeași condiții, se aplică următoarele principii:

- a) în cazul în care remunerația este corelată cu performanța, suma remunerației totale se bazează pe o combinație a evaluării performanței individuale și a unității operaționale în cauză, precum și a rezultatelor generale ale băncii, iar la evaluarea performanței individuale vor fi luate în considerare elementele prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;
- b) evaluarea performanței este realizată într-un cadru multianual, pentru a se asigura că procesul de evaluare se bazează pe performanța pe termen lung și că plata efectivă a componentelor remunerației bazate pe performanță se întinde pe o perioadă care ține cont de ciclul de afaceri al băncii și de riscurile specifice activității acesteia;
- c) remunerația variabilă nu va limita capacitatea băncii de a-și întări baza de capital;
- d) banca poate acorda remunerație variabilă garantată, care poate lua câteva forme, precum: plăți de bun-venit, plăți de început pentru personalul nou-angajat și doar pentru primul an de angajare a acestuia. În aceste cazuri, remunerația variabilă garantată nu este compatibilă cu administrarea sănătoasă a riscurilor sau cu principiul remunerării în funcție de performanță și nu trebuie să facă parte din planurile prospective de remunerare;
- e) remunerația variabilă garantată are caracter excepțional și apare doar atunci când banca dispune de o bază sănătoasă și solidă de capital;
- f) plățile referitoare la încetarea anticipată a unui contract de muncă reflectă performanța obținută în timp și sunt proiectate

într-o modalitate care să nu recompenseze nereușita sau conduita neprofesională;

g) pachetele de remunerare care sînt legate de compensarea sau preluarea drepturilor convenite în temeiul contractelor de muncă încheiate pentru perioade de angajare precedente trebuie să fie aliniate la interesele pe termen lung ale băncii;

h) măsurarea performanței utilizate pentru a calcula componentele remunerației variabile include o ajustare pentru toate tipurile de riscuri curente și viitoare și ia în considerare costul capitalului și lichiditatea necesară;

i) alocarea componentelor remunerației variabile în cadrul băncii trebuie să ia în considerare și toate tipurile de riscuri curente și viitoare;

j) remunerația variabilă trebuie să fie formată dintr-un raport corespunzător între instrumente financiare și mijloace bănești, și caracteristicile acestor instrumente, în modul stabilit de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;

k) membrilor personalului le este plătită sau acceștia intră în drepturile aferente remunerației variabile, doar dacă remunerația variabilă poate fi susținută în conformitate cu situația financiară a băncii în ansamblu și dacă poate fi justificată în conformitate cu performanța băncii, a structurii în care se desfășoară activitatea și a angajatului în cauză;

l) personalul se obligă să nu utilizeze strategii personale de acoperire împotriva riscurilor sau polițe de asigurare legate de remunerație și de răspundere pentru a

			<p>contracara efectele de aliniere la risc prevăzute în contractele lor de muncă;</p> <p>m) remunerația variabilă nu este plătită prin mijloace sau metode care facilitează nerespectarea cerințelor prevăzute în prezenta lege și în actele normative emise în aplicarea acesteia.</p> <p>(3) Banca Națională a Moldovei stabilește, prin actele normative emise în aplicarea prezentei legi, cerințele privind politica de remunerare a unei bănci, ținând cont de principiile prevăzute la alin. (1)-(2), precum și principiile de remunerare aplicabile băncilor care beneficiază de sprijin financiar public extraordinar, în sensul Legii nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.”</p> <p>Alin.(2)-(5) devin alin. (4)-(7).</p> <p>Se acceptă.</p>
29.	<p>Articolul 40. Organul de conducere</p> <p>(5) Membrii consiliului și organului executiv sînt responsabili de îndeplinirea tuturor cerințelor prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia, conform atribuțiilor încredințate potrivit alin. (4).</p> <p>Articolul 42. Organul executiv al băncii</p> <p>g)este responsabil de conformarea băncii cu legislația în vigoare, actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și politicile interne ale băncii;</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Art. 40 alin. (5) de expus în următoarea redacție:</p> <p>” (5) Membrii consiliului și organului executiv sînt responsabili de conformarea băncii cu legislația în vigoare și de îndeplinirea tuturor cerințelor prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia, conform atribuțiilor încredințate potrivit alin. (4). ”,</p> <p>iar prevederea de la art. 42, alin. (2) lit. g) de exclus.</p>	<p>Se acceptă.</p>
30.	<p>Articolul 41. Consiliul băncii</p> <p>(1) Consiliul băncii îndeplinește rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere.</p> <p>(2) Consiliul băncii trebuie să definească și să supravegheze implementarea unui cadru de administrare a activității care să asigure administrarea efectivă și prudentă a băncii, inclusiv separarea responsabilităților în cadrul organizației și prevenirea conflictelor de interese.</p> <p>(3) Consiliul băncii are următoarele atribuții principale:</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art.41, pentru fortificarea prevederilor aferente guvernantei corporative în bănci și responsabilizarea suplimentară a membrilor consiliilor băncilor în raport cu activitatea băncilor se propune : de completat alin. (1) cu cuvintele: ” , este responsabil de activitatea băncii per ansamblu și de soliditatea financiară a acesteia ”, alin. (2) de completat în final cu o propoziție cu următorul cuprins: ” Membrii consiliului contribuie la o guvernanță corporativă sănătoasă în cadrul băncii, inclusiv prin comportamentul personal, și în realizarea atribuțiilor lor, trebuie să țină cont de interesele</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

31.	<p>b) numește și revocă membrii organului executiv și stabilește atribuțiile acestora;</p>	<p>legale ale băncii, și ale deponenților și acționarilor acesteia. Consiliul trebuie să asigure colaborarea eficientă a băncii cu Banca Națională a Moldovei.”;</p> <p>alin. (3) lit. b) de completat la început cu cuvântul ”selectează.”.</p>	Se acceptă.
31.	<p>Articolul 42. Organul executiv al băncii</p> <p>(1) Organul executiv exercită funcția de conducere în cadrul unei bănci și este responsabil față de consiliul băncii pentru activitatea de conducere curentă a băncii și pentru implementarea unui cadru de administrare a activității care să asigure administrarea efectivă și prudentă a băncii.</p> <p>(2) Organul executiv al băncii are următoarele atribuții principale:</p> <p>a) promovează și asigură o activitate de conducere curentă a băncii eficientă sub supravegherea consiliului;</p> <p>b) contribuie la o guvernare corporativă sănătoasă în cadrul băncii, inclusiv prin comportamentul personal;</p> <p>c) realizează monitorizarea adecvată a personalului din subordine și asigură că activitățile băncii sînt consistente cu strategia și politicile băncii aprobate de consiliu;</p> <p>d) asigură o structură organizatorică adecvată și transparentă pentru bancă, inclusiv separarea responsabilităților în cadrul acesteia;</p> <p>e) asigură repartizarea sarcinilor și responsabilităților ce revin personalului băncii și stabilește o structură de gestionare care promovează în cadrul băncii o activitate responsabilă și transparentă;</p> <p>f) implementează obiectivele strategice, strategia privind administrarea riscurilor și cadrul de administrare a activității băncii, inclusiv codul de guvernare corporativă aprobate de consiliul băncii;</p> <p>g) este responsabil de conformarea băncii cu</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Pentru fortificarea prevederilor aferente guvernanței corporative în bănci și evidențierea rolului organului executiv, inclusiv în raport cu Consiliul băncii, art. 42 de expus în următoarea redacție:</p> <p>” (1) Organul executiv exercită funcția de conducere curentă a băncii sub supravegherea directă a Consiliului și gestionează eficient și prudent activitatea băncii într-un mod corespunzător cu strategia și cadrul de administrare a activității băncii, aprobate de Consiliu.</p> <p>(2) Organul executiv al băncii are următoarele atribuții principale:</p> <p>a) implementează obiectivele strategice, strategia privind administrarea riscurilor și cadrul de administrare a activității băncii, inclusiv codul de guvernare corporativă, aprobate de consiliul băncii;</p> <p>b) asigură o structură organizatorică adecvată și transparentă pentru bancă, inclusiv separarea responsabilităților în cadrul acesteia;</p> <p>c) realizează monitorizarea adecvată a personalului din subordine</p> <p>d) asigură repartizarea sarcinilor și responsabilităților ce revin personalului băncii și stabilește o structură de gestionare care promovează în cadrul băncii o activitate responsabilă și transparentă;</p> <p>e) fără a aduce atingere prevederilor art. 36 alin. (2), îndeplinește atribuțiile prevăzute de art. 69 și 70 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni;</p> <p>f) îndeplinește orice alte atribuții ce decurg din prezenta lege sau din actele normative emise în aplicarea acesteia.</p> <p>(3) Organul executiv este obligat să informeze regulat consiliul, cel puțin, despre:</p> <p>a) situațiile care pot influența strategia și / sau cadrul de</p>	Se acceptă.

32.	<p>legislația în vigoare, actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și politicile interne ale băncii;</p> <p>h) fără a aduce atingere prevederilor art. 36 alin. (2), îndeplinește atribuțiile prevăzute de art. 69 și 70 din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni;</p> <p>i) îndeplinește orice alte atribuții care decurg din prezenta lege sau din actele normative emise în aplicarea acesteia.</p> <p>(3) În exercitarea atribuțiilor conferite, membrii organului executiv pot acționa împreună sau separat, astfel cum va fi prevăzut în reglementările interne ale băncii.</p>	<p>administrare a activității băncii;</p> <p>b) performanța financiară a băncii;</p> <p>c) încălcarea unor limite aferente riscurilor sau regulilor de conformare;</p> <p>d) deficiențele sistemului de control intern;</p> <p>(4) În exercitarea atribuțiilor conferite, membrii organului executiv pot acționa împreună sau separat, astfel cum este prevăzut în reglementările interne ale băncii.”</p>	
	<p>Articolul 47. Procesul de solicitare a aprobării prealabile</p> <p>(3) Banca Națională a Moldovei confirmă în scris achizitorului potențial/ dobânditorului primirea solicitării, în temeiul alin. (1) sau a informațiilor suplimentare în temeiul alin. (5), imediat și, în orice caz, în termen de 2 zile lucrătoare de la primire. Banca Națională a Moldovei poate refuza eliberarea aprobării prealabile până la începerea evaluării, dacă dispune de documente, informații ce atestă necorespunderea achizitorului potențial/dobânditorului cel puțin unuia dintre criteriile stabilite la art. 48.</p> <p>(4) Banca Națională a Moldovei realizează evaluarea prevăzută la art. 48 alin. (1) în termen de cel mult 60 de zile lucrătoare de la data confirmării scrise a primirii solicitării și a tuturor documentelor care trebuie transmise acesteia, conform actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei la care se face referire la art. 48 alin. (5). Dacă solicitarea nu este însoțită de toate documentele necesare, termenul de evaluare începe să curgă de la data confirmării de către Banca Națională a Moldovei a primirii tuturor documentelor respective. În momentul transmiterii confirmării de primire, Banca Națională a Moldovei comunică achizitorului potențial/dobânditorului data de expirare a</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>De exclus ultima propoziție de la art. 47 alin. (3), deoarece se repetă cu ultima propoziție de la alin. (4) același articol.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>termenului de evaluare. Banca Națională a Moldovei poate refuza eliberarea aprobării prealabile până la începerea evaluării, dacă dispune de documente, informații ce atestă necorespunderea achizitorului potențial/dobânditorului cel puțin unuia din criteriile stabilite la art. 48.</p>		
33.	<p>Articolul 48. Evaluarea achizitorului potențial/dobânditorului (5) Criteriile prevăzute la alin. (1) și (2), elementele care se au în vedere la evaluarea îndeplinirii acestora, lista de informații și documente pentru realizarea evaluării se detaliază prin actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei. Informațiile și documentele solicitate sînt proporționale și adaptate naturii achizitorului potențial/dobânditorului și achiziției propuse/dobîndirii. Banca Națională a Moldovei nu solicită informații care nu prezintă relevanță din perspectiva unei evaluări prudentiale.”</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Alin.(5) din art. 48 de expus în următoarea redacție: ” (5) Criteriile și condițiile prevăzute la alin. (1), (2) și (3), elementele care se au în vedere la evaluarea îndeplinirii acestora, lista de informații și documente pentru realizarea evaluării se detaliază prin actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei. Informațiile și documentele solicitate sînt proporționale și adaptate naturii achizitorului potențial/dobînditorului și achiziției propuse/dobîndirii. Banca Națională a Moldovei nu solicită informații care nu prezintă relevanță din perspectiva unei evaluări prudentiale.”</p>	<p>Se acceptă.</p>
34.	<p>Articolul 52. Nerespectarea cerințelor privind calitatea acționariatului (1) În cazul în care deținătorul, direct sau indirect, al unei dețineri calificate, inclusiv beneficiarul efectiv, nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de prezenta lege și actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise în aplicarea acesteia privind calitatea acționariatului unei bănci sau exercită asupra acesteia o influență de natură să periclitaze administrarea prudentă și sănătoasă a băncii, precum și în cazul în care deținătorul, direct sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv al acestuia, nu a furnizat Băncii Naționale a Moldovei informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv, sau în cazul în care Banca Națională a Moldovei constată acțiunea concertată a acționarilor cu dețineri calificate, Banca Națională a Moldovei poate dispune cel puțin una dintre următoarele:</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Ținînd cont de acțiunile întreprinse de BNM la moment, agreate cu FMI, propun fortificarea prevederilor art. 52 alin. (1) și (2) prin îmbunătățirea redacțională pentru a evita interpretare echivocă, după cum urmează: ” Articolul 52. Nerespectarea cerințelor privind calitatea acționariatului (1) În cazul în care deținătorul, direct sau indirect, al unei dețineri calificate, inclusiv beneficiarul efectiv, nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de prezenta lege și actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise în aplicarea acesteia privind calitatea acționariatului unei bănci sau exercită asupra acesteia o influență de natură să periclitaze administrarea prudentă și sănătoasă a băncii, precum și în cazul în care deținătorul, direct sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv al acestuia, nu a furnizat Băncii Naționale a Moldovei informații care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv, sau în cazul în care Banca Națională a Moldovei constată acțiunea concertată a acționarilor cu dețineri</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>a) aplică măsurile de supraveghere prevăzute la art. 139 și sancțiuni conform art. 141.</p> <p>b) retrage aprobarea prealabilă acordată în temeiul art. 45,</p> <p>c) dispune suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acestor acțiuni, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, a dreptului de a primi dividende;</p> <p>d) dispune vânzarea de către persoana, al cărei drept de vot a fost suspendat, a acțiunilor deținute.</p> <p>(2) În termen de 3 luni de la data retragerii aprobării prealabile, deținătorii de dețineri calificate vizați trebuie să vândă acțiunile. În cazul în care, în cadrul termenului menționat, Băncii Naționale a Moldovei îi este înaintată o solicitare conform art. 47 de către un nou achizitor potențial/dobânditor cu referire la deținerea suspendată conform alin (1), pe perioada de evaluare prevăzută la art. 48, termenul de 3 luni de vânzare a acțiunilor se suspendă pe perioada examinării solicitării.</p>	<p>calificate, fără aprobarea prealabilă a acesteia, Banca Națională a Moldovei poate dispune următoarele măsuri și sancțiuni, inclusiv în mod cumulativ:</p> <p>a) dispune suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acțiunilor deținute, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, a dreptului de a primi dividende sau doar a unora din aceste drepturi;</p> <p>b) dispune înstrăinarea de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat a acțiunilor deținute, în condițiile alin. (2) și (3) din prezentul articol;</p> <p>c) retrage aprobarea prealabilă acordată în temeiul art. 45;</p> <p>d) aplică alte măsuri și / sau sancțiuni conform prevederilor art. 139 și art. 141 din prezenta lege și / sau ale art. 42, art. 46, art. 58-59 din Legea privind redresarea și rezoluția băncilor nr. 232 din 03 octombrie 2016.</p> <p>(2) În termen de 3 luni de la data retragerii aprobării prealabile, deținătorii de dețineri calificate vizați trebuie să înstrăineze acțiunile. În cazul în care, în cadrul termenului menționat, Băncii Naționale a Moldovei îi este înaintată o solicitare conform art. 47 de către un nou achizitor potențial/dobânditor cu referire la deținerea la care a fost suspendat dreptul de vot conform alin (1), pe perioada de evaluare prevăzută la art. 48, termenul de 3 luni de înstrăinare a acțiunilor se suspendă pe perioada examinării solicitării.”</p>	
35.	<p>Articolul 68. Tratatamentul expunerilor aferente pozițiilor din securitizare</p> <p>c) condițiile în care băncile pot utiliza evaluările externe ale creditului realizate de societăți externe de evaluare a creditului.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art. 68 lit. c) sintagma ”societăți externe de evaluare” se substituie cu ”societăți de evaluare externă”.</p>	Se acceptă.
36.	<p>Articolul 80. Tranzacții cu persoanele afiliate băncii</p> <p>(5) Orice tranzacție cu o persoană afiliată băncii, ce depășește suma de 1 (un) milion lei, trebuie să fie aprobată, înaintea încheierii acesteia, cu votul, cel puțin, al majorității membrilor consiliului băncii, cu excepția cazurilor prevăzute în reglementările Băncii Naționale a Moldovei.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art. 80: alin. (5) de exclus sintagma ” ce depășește suma de 1 (un) milion lei,” din motiv că toate tranzacțiile unei bănci urmează a fi aprobate la nivelul Consiliului, dacă regulamentele BNM nu prevăd altfel; condițiile avantajoase nu pot fi limitate la lista exhaustivă prevăzută în proiect, astfel se propune următoarea redacție a alin. (8):</p>	Se acceptă. Se acceptă.

37.	<p>(8) În sensul prezentului articol, următoarele condiții sînt considerate a fi mai avantajoase decît cele prevăzute pentru persoanele care nu sînt afiliate băncii</p> <p>Articolul 82. Externalizarea</p> <p>(6) Cerințele care trebuie respectate de bancă, în cadrul externalizării se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p>	<p>” (8) În sensul prezentului articol, cel puțin, următoarele condiții sînt considerate a fi mai avantajoase decît cele prevăzute pentru persoanele care nu sînt afiliate băncii.”</p> <p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Orice condiții și cerințe urmează a fi prevăzute în mod expres la nivelul legii și nu în actele normative secundare.</p> <p>Respectiv, art. 82 alin. (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>” (6) În cazul externalizării, banca va respecta următoarele condiții minime:</p> <p>a) va dispune de politici și proceduri interne adecvate privind evaluarea, gestionarea, controlul activităților/operațiunilor externalizate, iar cadrul de administrare a activității va fi adaptat la specificul acestor activități/operațiuni;</p> <p>b) externalizarea nu va avea ca efect:</p> <ul style="list-style-type: none"> - delegarea către furnizor a responsabilității organului de conducere al băncii; - reducerea capacității băncii de a-și executa obligațiile sau lezarea în alt mod a intereselor legitime ale clienților, reducerea capacităților de a-și îndeplini sarcinile prevăzute în statutul, regulamentele sau strategiile de dezvoltare pe termen lung și mediu ale băncii; - limitarea, împiedicarea sau imposibilitatea exercitării atribuțiilor de supraveghere ale Băncii Naționale a Moldovei, precum și a atribuțiilor organelor de control abilitate; c) va lua măsuri pentru asigurarea continuității desfășurării activităților de importanță materială în cazul unor situații excepționale, precum și pentru respectarea prezentei legi în relațiile cu furnizorul; d) va raporta Băncii Naționale a Moldovei fără întârziere orice incident sau schimbare de risc, inclusiv schimbarea furnizorului, ce ar putea afecta semnificativ capacitatea de administrare eficientă a băncii, stabilitatea, performanțele și continuitatea activității acesteia; e) va respecta orice alte cerințe aferente externalizării stabilite de Banca Națională a Moldovei în actele sale normative.” 	Se acceptă.
38.	Articolul 91. Sfera de aplicare a cerințelor de publicare	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p>	

	<p>(1) În scopul asigurării disciplinei și transparenței pieței, băncile trebuie să facă publice informații referitoare, cel puțin, la cadrul de administrare a activității, fondurile proprii, cerințele de capital, expunerile la risc, amortizoarele de capital, alți indicatori-cheie, politicile interne, inclusiv politica de remunerare, în măsura și condițiile prevăzute în actele normative emise în aplicarea prezentei legi.</p> <p>(6) Băncile nu sînt obligate să publice una sau mai multe dintre informațiile prevăzute la alin. (1), dacă informațiile respective sînt considerate semnificative, confidențiale sau sînt proprietate potrivit actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p>	<p>La art.91: pentru a asigura o transpunere adecvată a prevederilor cadrului legislativ European, precum și pentru a asigura conformarea normei legale cu principiul previzibilității se propune de completat art. 91 alin. (1) după sintagma ”cerințele de capital,” cu cuvîntul ”lichiditate”, ținînd cont de scopul protejării intereselor deponenților și a altor creditori ai băncii, - informațiile semnificative urmează obligatoriu să fie publicate de bancă, respectiv, alin. (6) din art. 91 se exclude, iar alin. (7)-(8) vor deveni, respectiv, alin. (6) și (7).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
39.	<p>Articolul 92. Frecvența de publicare</p> <p>(2) Băncile evaluează publicarea cu o frecvență mai mare prin luarea în considerare a criteriilor relevante ale activității desfășurate prevăzute în actele normative emise în aplicarea prezentei legi.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art. 92 alin. (2) se expune în următoarea redacție: ” (2) Băncile evaluează necesitatea publicării datelor și informațiilor prevăzute la art. 91 cu o frecvență mai mare prin luarea în considerare a criteriilor relevante ale activității desfășurate, prevăzute în actele normative emise în aplicarea prezentei legi.”</p>	<p>Se acceptă.</p>
40.	<p>Articolul 93. Mijloace de publicare</p> <p>(1) Băncile pot stabili mediile de publicare, locația și mijloacele de verificare adecvate pentru a respecta efectiv cerințele de publicare prevăzute în prezenta lege. În măsura în care este posibil, băncile trebuie să asigure utilizarea aceluiași mijloace sau a aceluiași locații pentru publicarea tuturor datelor și informațiilor.</p> <p>(2) Prezentările echivalente de date și informații realizate de bancă către piață în baza cerințelor privind publicarea situațiilor financiare, listarea pe o piață reglementată sau alte asemenea cerințe, pot fi considerate ca asigurând respectarea cerințelor de publicare potrivit prezentei legi. Dacă datele și informațiile nu sînt incluse în situațiile financiare, băncile trebuie să indice unde pot fi găsite.</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art. 93, se vor concretiza textele ”medii de publicare” și ”listarea pe o piață reglementată”, fiind propuse soluții de redare specifice legislației naționale în vigoare.</p>	<p>Se acceptă. Art. 93 alin. (1) și alin. (2) vor avea următorul cuprins: ”(1) Băncile pot stabili mijloacele de informare în masă, locația și mijloacele de verificare adecvate pentru a respecta efectiv cerințele de publicare prevăzute în prezenta lege. În măsura în care este posibil, băncile trebuie să asigure utilizarea aceluiași mijloace sau a aceluiași locații pentru publicarea tuturor datelor și informațiilor. (2) Prezentările echivalente de date și informații realizate de bancă către piață în baza cerințelor privind publicarea situațiilor financiare, a informațiilor privind activitatea băncii pe o piață reglementată sau alte asemenea cerințe, pot fi considerate ca asigură respectarea cerințelor de publicare potrivit prezentei legi. Dacă datele și informațiile nu</p>

41.	<p>Articolul 95. Prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului</p> <p>(1) Banca nu poate ascunde, converti sau transfera bani sau alte valori, știind că acestea provin din activități criminale, pentru mascarea originii lor ilegale, și nici asista persoana angajată în astfel de activități pentru evitarea consecințelor legale ale faptelor ei.</p> <p>(2) Se consideră că banca știe de originea ilegală a mijloacelor bănești sau a altor valori cînd faptul acesta este dedus din circumstanțe de facto obiective.</p> <p>(3) Banca va identifica și va evalua riscurile referitoare la spălarea banilor și finanțarea terorismului ținînd cont de factorii de risc asociați clienților și tranzacțiilor, precum și de mărimea, complexitatea, natura și volumul activității băncii.</p> <p>(4) Banca aplică măsuri de identificare și verificare a identității clienților și altor persoane cu care intră în relații de afaceri, inclusiv a acționarilor și beneficiarilor efectivi, măsuri de monitorizare a tranzacțiilor și determinare a sursei de proveniență a mijloacelor bănești, măsuri de precauție sporită, măsuri de păstrare a datelor, proceduri de control intern, precum și raportează autorității competente despre activitățile sau tranzacțiile (operațiunile) suspecte și alte informații supuse raportării, în conformitate cu Legea nr.190-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și cu actele normative emise în aplicarea prezentei legi. Acordarea unor astfel de informații nu este considerată încălcarea a secretului bancar, comercial sau privind alt secret protejat de lege.</p> <p>(5) Banca solicită, iar clienții și alte persoane cu care banca intră în relații de afaceri sînt obligate să prezinte documentele și informațiile necesare pentru</p>	<p>sînt incluse în situațiile financiare, băncile trebuie să indice unde pot fi găsite.”</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Ținînd cont că proiectul Legii privind activitatea băncilor dezvoltă aspectele importante aferente activității băncilor, și pentru corelarea prevederilor acestui proiect cu prevederile legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului considerăm important de a menține unele prevederi aferente activității băncilor în acest domeniu.</p> <p>Asfel art. 95 se expune în următoarea redacție:</p> <p>”Articolul 95. Politici de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului</p> <p>(1) Banca trebuie să dispună de politici și proceduri interne în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului și trebuie să aplice cerințele legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.</p> <p>(2) Banca nu poate ascunde, converti sau transfera bani sau alte valori, știind că acestea provin din activități criminale, pentru mascarea originii lor ilegale, și nici asista persoana angajată în astfel de activități pentru evitarea consecințelor legale ale faptelor ei.”</p> <p>- a fost exclusă sintagma ”Capitolul VII PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI”;</p> <p>- Titlul IV a fost redenumit după cum</p>	<p>Valeriu Ghilețchi deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Comisia securitate națională, apărare și ordine publică</p> <p>Se consideră a fi inutil art.95, deoarece actualmente Legea nr.190-XVI din 26.07.2006 deja prevede cadrul normativ aferent măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării a terorismului.</p>
-----	---	---	---

	<p>identificarea acestora și în scopul monitorizării tranzacțiilor. În caz de ne prezentare sau prezentare a documentelor și informațiilor neautentice (neveridice), precum și în cazul când nu este posibilă conformarea cerințelor art. 5 alin.(2) lit.a), b) și c) din Legea nr.190-XVI din 26 iulie 2007cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, banca refuză deschiderea contului, efectuarea tranzacției (operațiunii) sau stabilirea relației de afaceri, iar în cazul unei relații de afaceri existente, banca termină relația de afaceri. În acest caz, entitățile raportoare sînt în drept să nu explice clientului motivul refuzului. În cazul existenței unor suspiciuni rezonabile privind prezentarea intenționată a documentelor și informațiilor neautentice (neveridice) în scop de inducere în eroare, banca raportează astfel de circumstanțe autorității competente.</p> <p>(6) Pentru identificarea clientului și altei persoane cu care banca intră în relații de afaceri, precum și pentru asigurarea respectării procedurilor de control intern, inclusiv a celor ce țin de stabilirea activităților și tranzacțiilor (operațiunilor) suspecte, banca, printr-o cerere argumentată, poate solicita informațiile necesare de la autoritățile publice, de la bănci, alte persoane juridice, precum și poate întreprinde alte măsuri pentru obținerea acestor informații din alte surse. Autoritățile publice, băncile, alte persoane juridice sînt obligate să prezinte informațiile solicitate într-un termen cit mai scurt. Prezentarea unor astfel de informații nu se consideră o încălcare a prevederilor privind secretul bancar, comercial sau privind un alt secret protejat de lege.</p>	<p>urmează ” Titlul IV POLITICI DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI, SECRETUL BANCAR ȘI CONFLICTELE DE INTERESE”;</p> <p>- au fost excluse sintagmele ”Capitolul I SECRETUL BANCAR” și ”Capitolul II CONFLICTELE DE INTERESE”.</p>	
42.	<p>Articolul 97. Condițiile furnizării informației ce constituie secret bancar</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova De completat art. 97 alin. (5) cu o litera nouă cu următorul cuprins: ” furnizarea informațiilor la solicitarea Ministerului Finanțelor în scopul exercitării atribuțiilor pentru conturile deschise în bănci de către instituțiile publice finanțate de la bugetul public național.”</p>	<p>Se acceptă.</p>
43.	<p>Articolul 98. Declararea interesului material</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Redacția propusă a articolului 98 nu definește clar care interes este</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>material și în ce circumstanțe poate exista un conflict de interese. Astfel, de completat art.98 cu un alineat nou (4) în următoarea redacție:</p> <p>”În aplicarea prevederilor alin. (1) și alin. (2), interesul material și conflictul de interese se determină în conformitate cu prevederile art. 85 și 86 din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni.”</p> <p>Alin. (4) și (5) devin, respectiv, (5) și (6).</p>	
44.	<p>Articolul 101. Criterii tehnice pe care Banca Națională a Moldovei le are în vedere în procesul de verificare și evaluare</p> <p>(1) Pe lângă riscurile de credit, de piață și operaționale, verificarea și evaluarea efectuate de Banca Națională a Moldovei potrivit art. 100 includ cel puțin:</p> <p>...d) măsura în care fondurile proprii deținute de bancă cu privire la activele pe care le-a securizat sînt corespunzătoare avînd în vedere importanța economică a tranzacției, inclusiv gradul de transfer de risc obținut;</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art. 101:</p> <p>din alin. (1) de exclus lit. d), fiind inclusă deja în prevederile art. 100 alin. (1) și (2),</p> <p>de completat cu o prevedere ce va asigura transpunerea coerentă a Directivei 2013/36/CE și anume art. 98 alin. (7) din directive vizată, care se referă la procesul de verificare și evaluare efectuat de Banca Națională a Moldovei. Respectiv, art.101 de completat cu alin.(2) în următoarea redacție:</p> <p>”(2) Verificarea și evaluarea efectuate de Banca Națională a Moldovei includ cadrul de administrare a activității ale băncilor. La efectuarea verificării și a evaluării respective, Banca Națională a Moldovei are acces cel puțin la ordinele de zi și documentele justificative ale organului de conducere și ale comitetelor acestuia, precum și la rezultatele evaluării interne sau externe a performanțelor organului de conducere.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
45.	<p>Articolul 105. Monitorizarea profilurilor de risc de lichiditate</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei monitorizează evoluțiile înregistrate în legătură cu profilurile de risc de lichiditate, cum ar fi cele privind caracteristicile și volumul aferente unui produs, administrarea riscului, politicile de finanțare și concentrările finanțării.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Alin. (1) din art.105 de completat cu cuvintele ” în modul prevăzut de art. 79”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
46.	<p>Articolul 106. Programul de supraveghere prudențială</p> <p>(1) Urmărirea respectării de către bănci a cerințelor de natură prudențială și a altor cerințe prevăzute, de prezenta lege și de actele normative aplicabile se realizează de către Banca Națională a Moldovei pe baza raportărilor transmise de bănci și prin verificări la</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova La art.106:</p> <p>în alin.(1), și alin.(2) lit.c) alin.(4) lit.a) sintagmele ”verificări la fața locului”și ”inspecții la fața locului”, ”controalelor la fața locului” de substituit cu sintagma ”controale pe teren” la cazul gramatical corespunzător, astfel cum este prevăzut de art. 75¹ din</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>fața locului desfășurate la sediul băncilor și al sucursalelor acestora din țară și din străinătate.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei, cel puțin o dată pe an, adoptă un program de supraveghere prudențială pentru băncile pe care le supraveghează. Programul ia în considerare procesul de verificare și evaluare prevăzut la art. 100. Acesta cuprinde următoarele:</p> <p>....c) un plan pentru inspecțiile la fața locului vizînd sediile utilizate de o bancă, inclusiv de sucursalele sale și de filialele stabilite în alt stat, în baza acordurilor de colaborare încheiate de Banca Națională a Moldovei cu autoritatea competentă a respectivului stat.</p> <p>(4) Atunci cînd se consideră necesar, în conformitate cu art. 100, Banca Națională a Moldovei ia, în special, următoarele măsuri:</p> <p>a) o creștere a numărului sau a frecvenței controalelor la fața locului vizînd banca;</p> <p>băncii;</p> <p>(5) Verificările și evaluările la fața locului se efectuează de către personalul Băncii Naționale a Moldovei, împuternicit în acest sens, sau de către societățile de audit sau experți numiți de Banca Națională a Moldovei.</p>	<p>Legea 548/1995;</p> <p>în alin.(5) cuvintele "la fața locului" de substituit cu cuvintele "în cadrul controalelor pe teren și / sau din oficiu"</p>	<p>Se acceptă.</p>
47.	<p>Articolul 113. Obligații de cooperare</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei cooperează în mod strîns cu celelalte autorități competente. În acest sens, pentru exercitarea atribuțiilor de supraveghere pe bază individuală și/sau consolidată ale respectivelor autorități și ale Băncii Naționale a Moldovei sînt furnizate, la cerere, toate informațiile relevante potrivit acordurilor de cooperare dintre autoritățile competente, precum și din oficiu toate informațiile esențiale.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art. 113 alin. (1) de exclus cuvintele " precum și din oficiu toate informațiile esențiale." Din motiv că toate informațiile disponibile deja pot fi transmise către alte autorități prin idea din prima parte a propoziției vizate. Transferul acestor informații, în orice caz, se efectuează din oficiu.</p>	<p>Se acceptă.</p>
48.	<p>Articolul 124. Măsuri și sancțiuni aplicabile societăților holding</p> <p>(1) În cazul în care o societate financiară holding, o societate financiară holding mixtă, o societate holding cu activitate mixtă sau membrii organului de conducere al acestora nu se conformează dispozițiilor art. 138 – 147 și ale actelor normative sau măsurilor adoptate în</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art. 124 alin. (1) lit. a) și art. 139 alin. (8) cuvîntul "remediere" de substituit cu cuvîntul "redresare" pentru corelarea corectă cu Legea privind redresarea și rezoluția băncilor nr. 232 din 03 octombrie 2016. nr. 232 din 3.10.2016.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>aplicarea prezentei legi, Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate competentă responsabilă cu supravegherea pe bază consolidată, poate dispune, în ceea ce privește respectiva societate, următoarele măsuri, prevăzute la lit. a)-c), sau sancțiuni, prevăzute la lit. d)-g):</p> <p>a) încheierea unui acord cu membrii conducerii care să cuprindă un program de măsuri de remediere; Articolul 139. Măsuri de supraveghere</p> <p>.. (8) Banca Națională a Moldovei urmărește să prevină reducerea nivelului capitalului sau a fondurilor proprii ale unei bănci sub nivelul minim necesar pentru acoperirea riscurilor specifice activității desfășurate de aceasta și solicită adoptarea de către bancă a unor măsuri urgente de remediere, dacă acest nivel nu este menținut sau restabilit.</p>		
49.	<p>Articolul 127. Utilizarea informațiilor confidențiale</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei poate utiliza informațiile primite potrivit art. 126 doar în exercitarea atribuțiilor sale de supraveghere a băncilor și numai în următoarele situații:</p> <p>a) examinarea îndeplinirii condițiilor de licențiere a băncilor, precum și facilitarea supravegherii, pe bază individuală și/sau consolidată, a condițiilor de desfășurare a activității băncilor, în special cu privire la lichiditate, solvabilitate, expunerile mari, procedurile administrative și contabile și la mecanismele de control intern;</p> <p>b) aplicarea de sancțiuni;</p> <p>c) contestarea actelor emise de Banca Națională a Moldovei;</p> <p>d) în cadrul unor proceduri judiciare inițiate împotriva unei decizii a Băncii Naționale a Moldovei sau a prevederilor altor legi aplicabile băncilor.</p> <p>(2) Prevederile art. 36 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei nu se aplică în</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p><i>La art.127 alin.(1), se va explica și concretiza suplimentar modul de aplicare în raport cu prevederile art.36 din Legea nr.548/1995, pentru a exclude tălmăcirile diferite și contradictorii.</i></p> <p><i>Deși normele art.126 alin.(7) și art.127 alin.(2) conțin reglementări privind neaplicarea unor norme ale Legii nr.548/1995, procedura de aplicare a reglementărilor din proiect, în contextul dat, nu este clară.</i></p> <p><i>Din normele art.126 alin.(7) rezultă că miniștrii responsabili de problemele economice și financiare nu pot asista la ședințele Consiliului de supraveghere și ale Comitetului executiv.</i></p> <p><i>Iar din art.127 alin. (2) rezultă că, în cadrul procedurii de supraveghere prudențială BNM nu este obligată să respecte prevederile art. 36 din Legea nr.548/1995, adică nu păstrează secretul profesional în cadrul schimbului de informații.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 127 alin. (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>” (1) Prin derogare de la art. 36 din din Legea nr. 548/ 1995, Banca Națională a Moldovei poate utiliza informațiile primite potrivit art. 126 doar în exercitarea atribuțiilor sale de supraveghere a băncilor și numai în următoarele situații:</p> <p>Spre informare.</p> <p>Restricția respectivă este un element de independență a BNM în cadrul realizării funcției sale de supraveghere, fapt susținut prin prevederile standardelor internaționale de domeniu (de ex. Principiile de bază ale Comitetului Basel pentru o supraveghere bancară efectivă)</p> <p>Spre informare.</p> <p>În sensul art. 127 alin. (2) nu se aplică prevederile art. 36 din Legea nr.548/1995 din motiv că în cadrul procesului de supraveghere</p>

50.	<p>cazul schimbului de informații și obligației de păstrare a secretului profesional în exercitarea competențelor de supraveghere prudențială, potrivit prezentei legi, de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>Articolul 129. Schimbul de informații între autorități competente</p> <p>(3) Prevederile art. 126 și 127 nu împiedică furnizarea către organismele care administrează scheme de garantare a depozitelor sau scheme de compensare a investitorilor a informațiilor necesare exercitării funcțiilor acestora.</p> <p>Articolul 131. Transmiterea de informații relevante sub aspect monetar, al protecției depozitelor, al riscului sistemic sau al supravegherii plăților</p> <p>(1) Prevederile prezentului capitol nu împiedică Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate competentă, să transmită autorităților și organismelor de mai jos informațiile destinate îndeplinirii atribuțiilor acestora:</p> <p>a) băncilor centrale ale altor state și altor organisme cu funcții similare, în calitate de autorități monetare, dacă aceste informații sînt relevante pentru exercitarea atribuțiilor statutare care le revin, inclusiv coordonarea politicii monetare și furnizarea de lichidități, supravegherea sistemelor de plăți, a sistemelor de compensare și decontare și menținerea stabilității sistemului financiar;</p> <p>Articolul 134. Divulgarea informațiilor privind serviciile de compensare și decontare</p> <p>(1) Prevederile prezentului capitol nu împiedică Banca Națională a Moldovei să furnizeze informațiile la care se referă prevederile art. 126-128 caselor de compensare sau altor structuri similare constituite în conformitate cu prevederile legii în vederea asigurării serviciilor de compensare și decontare pentru orice piață din Republica Moldova, în cazul în care consideră că este necesar să comunice aceste informații în scopul</p>	<p><i>Înțelegerea corectă a normelor art.126 și art.127 se impune și în vederea aplicării corecte a articolelor din Capitolul III, care conțin norme de trimitere la acestea.</i></p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului La art.129 alin. (3), art.131 alin. (1) lit. a), art.134, se va asigura utilizarea unei terminologii constante și uniforme cu referire la serviciile sistemelor de compensare și decontare. Totodată, se va defini noțiunea de "case de compensare" în sensul art.134.</p>	<p>secretul bancar este păstrat și asigurat în temeiul art. 126 din proiectul de lege.</p> <p>Se acceptă parțial. Cu referire la comentariul aferent art. 129 alin. (3), sintagma de "scheme de compensare a investitorilor" – reprezintă un cadru legal specific de Reglementare a modului de protejare a intereselor investitorilor, similar celui de garantare a depozitelor. Schemele vizate se referă la investitorii reglementați de legislația cu privire la piața de capital, iar în cazul Republicii Moldova schema respectivă este reprezentată prin Fondul de compensare a investitorilor (art. 130 – 136 din Legea nr. 171 din 11.07.2012).</p> <p>Cu referire la comentariile aferente art.131 alin. (1) lit. a), art.134, sintagma de "sisteme de compensare și decontare"/ "casele de compensare" – reprezintă sintagmele și noțiunile specific utilizate în Legea nr. 171 din 11.07.2012 și Legea nr. 234 din 03.10.2016. Astfel, ținând cont de redacția legilor menționate se propune următoarea redacție a art. art.131 alin. (1) lit. a), art.134:</p> <p>" Articolul 131. Transmiterea de informații relevante sub aspect monetar, al protecției depozitelor, al riscului sistemic sau al supravegherii plăților</p> <p>(1) Prevederile prezentului capitol nu împiedică Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate competentă, să transmită autorităților și organismelor de mai jos informațiile destinate îndeplinirii atribuțiilor acestora:</p> <p>a) băncilor centrale ale altor state și altor organisme cu funcții similare, în calitate</p>
-----	---	---	---

	<p>asigurării funcționării corespunzătoare a respectivelor structuri, avînd în vedere riscurile ca participanții pe piață să nu-și îndeplinească obligațiile de plată.</p>	<p>de autorități monetare, dacă aceste informații sînt relevante pentru exercitarea atribuțiilor statutare care le revin, inclusiv coordonarea politicii monetare și furnizarea de lichidități, supravegherea sistemelor de plăți, a sistemelor de clearing și decontare și menținerea stabilității sistemului financiar;</p> <p>Articolul 134. Divulgarea informațiilor privind serviciile de clearing și decontare (1) Prevederile prezentului capitol nu împiedică Banca Națională a Moldovei să furnizeze informațiile la care se referă prevederile art. 126-128 sistemelor de clearing și decontare sau altor structuri similare constituite în conformitate cu prevederile legii în vederea asigurării serviciilor de clearing și decontare pentru orice piață din Republica Moldova, în cazul în care consideră că este necesar să comunice aceste informații în scopul asigurării funcționării corespunzătoare a respectivelor structuri, avînd în vedere riscurile ca participanții pe piață să nu-și îndeplinească obligațiile de plată.” Se acceptă.</p>
51.	<p>Articolul 133. Divulgarea informațiilor obținute prin verificări și inspecții la fața locului în situațiile prevăzute la art. 132, informațiile primite de Banca Națională a Moldovei potrivit art. 130 și cele obținute ca urmare a verificărilor la fața locului sau a inspecțiilor efectuate în condițiile art. 108 nu se divulgă de către aceasta fără acordul expres al autorității competente de la care au fost primite informațiile, respectiv al autorității competente din alt stat în care a fost efectuată o astfel de verificare la fața locului sau inspecție.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova De exclus din denumirea art. 133 cuvintele ”la fața locului” și în textul alineatului cuvintele ”la fața locului” în ambele cazuri se substituie cu cuvintele ” în cadrul controalelor pe teren”, astfel cum este prevăzut de art. 75¹ din Legea 548-XIII din 21.07.1995</p>
52.	<p>Articolul 136. Cerințe generale privind publicarea</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova Se acceptă.</p>

53.	<p>(1) Banca Națională a Moldovei publică următoarele informații:</p> <p>Articolul 138. Competențe de supraveghere și de sancționare</p> <p>(1) În exercitarea funcțiilor sale, Banca Națională a Moldovei deține competența să dispună, față de o bancă sau față de persoanele responsabile, care încalcă dispozițiile prezentei legi, ale actelor normative sau ale altor acte emise în aplicarea acesteia, referitoare la supraveghere sau la condițiile de desfășurare a activității, măsuri potrivit prevederilor art. 139 și/sau să aplice sancțiuni și măsuri sancționatoare, potrivit prevederilor art. 141.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei își exercită competențele de supraveghere și de aplicare a măsurilor, sancțiunilor și măsurilor sancționatoare, potrivit prevederilor prezentei legi în oricare din următoarele modalități:</p> <p>a) în mod direct;</p> <p>b) în colaborare cu alte autorități;</p> <p>c) prin delegarea competențelor sale către alte autorități, cu păstrarea responsabilității pentru competențele delegate;</p> <p>d) prin sesizarea autorităților judiciare competente.</p>	<p>De completat art. 136 alin. (1) cu o literă nouă cu următorul cuprins:</p> <p>” d) lista persoanelor care exercită funcțiile de conducere în bănci și în sucursale ale băncilor străine.” – pentru a asigura transparența informațiilor actualizate cu privire la persoanele aprobate în funcții de conducere a băncilor.</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p><i>La art.138 alin.(1) și alin.(2) sub aspect redacțional se va concretiza normele de referire la măsurile de supraveghere.</i></p> <p>Urmează a se explica caracterul și natura juridică a normelor de reglementare a măsurilor sancționatoare și a sancțiunilor prevăzute la art.141 și art.142, a concordanței acestora cu cadrul juridic existent și cu garanțiile constituționale.</p> <p>De asemenea, urmează a se concretiza care sunt subiecții cărora le poate fi imputată o <i>faptă sancționabilă (încălcarea)</i>, deoarece sintagma <i>persoanele responsabile</i>, utilizată la art.138 alin.(1) nu permite determinarea exactă a cercului de subiecți și poate duce la tălmăciri diferite.</p> <p><i>La art.138 normele alin.(2) referitoare la modalitățile de exercitare a competențelor de supraveghere și de aplicare a sancțiunilor și a măsurilor de sancționare ale BNM urmează a fi concretizate și supuse unei examinări suplimentare ținând cont de prevederile legislației în vigoare și întru evitarea unor tălmăciri diferite și contradictorii. Astfel, din conținutul părții dispozitive ale alin.(2) rezultă că oricare modalitate poate fi aplicată oricărei din competențele menționate supra.</i></p> <p>Considerăm că este discutabilă, inclusiv sub aspectul constituționalității, posibilitatea de delegare a funcției de supraveghere unei alte autorități, sau sesizarea autorității judecătorești competente la aplicarea măsurii de supraveghere sau a măsurii sancționatorii, care rezultă din redacția normei menționate.</p> <p>Totodată, se impune necesitatea specificării în mod expres, cu utilizarea normelor de trimitere, a <i>modului</i> de exercitare a competențelor prevăzute în proiect.</p> <p>Cît privește colaborarea și delegarea de competențe dintre diferite autorități ale administrației publice, se va ține cont de prevederile Legii privind administrația publică centrală de specialitate nr.98/2012, conform art.2 alin.(2) al acesteia.</p> <p>Menționăm că, potrivit art.27 lit.h) din Legea nr.98/2012,</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 138 va avea următorul cuprins:</p> <p>” Articolul 138. Competențe de supraveghere și de sancționare</p> <p>(1) În exercitarea funcțiilor sale, Banca Națională a Moldovei deține competența să dispună, față de o bancă, față de acționarii acesteia, sau față de membrii organului de conducere al băncii, față de persoanele care dețin funcții-cheie în cadrul băncii, care încalcă dispozițiile prezentei legi, ale actelor normative sau ale altor acte emise în aplicarea acesteia, referitoare la supraveghere sau la condițiile de desfășurare a activității, măsuri potrivit prevederilor art. 139 și/sau să aplice sancțiuni și măsuri sancționatoare, potrivit prevederilor art. 141.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei își exercită competențele de supraveghere și de aplicare a măsurilor, sancțiunilor și măsurilor sancționatoare, potrivit prevederilor prezentei legi în una din următoarele modalități:</p> <p>a) în mod direct;</p> <p>b) în colaborare cu alte autorități;</p> <p>c) prin sesizarea autorităților judiciare competente.”</p>
-----	--	--	---

	<p>(5) În sensul prevederilor alin. (4), sînt supuse obligației de a furniza informații:</p> <p>a) băncile cu sediul în Republica Moldova;</p> <p>Articolul 139. Măsuri de supraveghere</p> <p>(3) Pentru scopurile prevederilor alin. (1) și (2) și ale art. 100, art. 102 alin. (6) și art. 103 și pentru asigurarea aplicării cerințelor prudențiale prevăzute în actele normative emise în aplicarea prezentei legi, Banca Națională a Moldovei poate să dispună băncii, fără a se limita la acestea, următoarele măsuri de supraveghere:</p> <p>h) să dispună băncii înlocuirea membrilor organului de conducere și/sau a persoanelor care dețin funcții-cheie;</p>	<p>în exercitarea atribuțiilor lor, ministerul și altă autoritate administrativă centrală dispune de dreptul să delege, în caz de necesitate, în mod discreționar, unele funcții sau atribuții autorităților administrative și serviciilor publice descentralizate din subordine, precum și instituțiilor publice în care ele au calitatea de fondator, dacă aceasta nu contravine legislației.</p> <p>Potrivit art.6 din Legea menționată, pentru soluționarea chestiunilor care, potrivit naturii lor și/sau conform însărcinării Guvernului, necesită o interacțiune mai strînsă, colaborarea dintre ministere și alte autorități administrative centrale se realizează, în caz de necesitate, prin încheierea acordurilor interinstituționale de colaborare. Conflictele de competență și disensiunile apărute în cadrul relațiilor dintre ministere și alte autorități administrative centrale se examinează și se soluționează în modul stabilit în Regulamentul Guvernului.</p> <p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Întru evitarea interpretărilor diferite, de completat art. 138 alin. (5) lit a) cu cuvintele ” și sucursalele băncilor străine”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p>
54.	<p>Articolul 139. Măsuri de supraveghere</p> <p>(3) Pentru scopurile prevederilor alin. (1) și (2) și ale art. 100, art. 102 alin. (6) și art. 103 și pentru asigurarea aplicării cerințelor prudențiale prevăzute în actele normative emise în aplicarea prezentei legi, Banca Națională a Moldovei poate să dispună băncii, fără a se limita la acestea, următoarele măsuri de supraveghere:</p> <p>h) să dispună băncii înlocuirea membrilor organului de conducere și/sau a persoanelor care dețin funcții-cheie;</p>	<p>Valeriu Chilețchi deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La articolul 139, alineatul (3) se va exclude litera h).</p> <p>Consider că această prevedere ar putea pune o piedică nejustificată în activitatea băncilor. La momentul de față, o astfel de prevedere există în cazul deteriorării semnificative a situației financiare a unei bănci, fapt ce implică declanșarea măsurilor de intervenție timpurie conform Legii privind redresarea și rezoluția băncilor. Oferirea Băncii Naționale a Moldovei a dreptului de a solicita înlocuirea persoanelor care dețin funcții cheie, doar pe baza unor indicii cu privire la faptul că banca nu se va conforma prevederilor legislației în viitorul apropiat, pare să submineze obligativitatea statului de a garanta și asigura drepturile proprietății private.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p>
55.	<p>Articolul 141. Sancțiunile și măsurile sancționatoare aplicabile</p> <p>(1) Sancțiunile care pot fi aplicate potrivit prezentei legi sînt:</p> <p>a) avertisment scris;</p> <p>b) avertisment public prin care se indică persoana</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Cu referire la sancțiunile și măsurile sancționatoare prevăzute la art.141 și art.142, acestea urmează a fi corelate cu prevederile Codului contravențional și ale Codului Penal ale Republicii Moldova.</p> <p>Fără a diminua importanța și necesitatea stabilirii unor <i>sancțiuni</i></p>	<p style="text-align: center;">Pentru informare.</p> <p>În domeniul financiar-bancar, documentele internaționale și europene de referință promovează principiul sancțiunilor eficiente și disuasive, care este transpus în proiect. Regimurile de sancțiuni eficiente constituie</p>

<p>fizică, persoana juridică, inclusiv banca și natura încălcării;</p> <p>c) aplică și percepe incontestabil amendă băncii pînă la 5% din fondurile proprii ale băncii calculate la data ultimei raportări și/sau deținătorilor direcți și indirecti de deținere în capitalul social al băncii pînă la 100% din mărimea deținerii în capitalul social al băncii calculată la valoarea nominală;</p> <p>d) amendă aplicabilă persoanei juridice, de pînă la 10% din valoarea totală netă a cifrei de afaceri realizată în exercițiul financiar precedent, care include venitul brut constînd din dobînzile de încasat și alte venituri similare, venituri din acțiuni și alte titluri cu randament variabil sau fix, precum și comisioanele ori taxele de încasat; în cazul în care persoana juridică are calitatea de filială a unei întreprinderi-mamă, venitul brut relevant este cel rezultat din situațiile financiare consolidate ale întreprinderii-mamă de cel mai înalt rang, din exercițiul financiar precedent;</p> <p>e) amendă aplicabilă membrului organului de conducere sau persoanei care deține funcții cheie, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție);</p> <p>f) amendă aplicabilă persoanei fizice, alta decît cea menționată la lit. e), de la 5000 (cinci mii) lei pînă la 100 (o sută) milioane lei;</p> <p>g) retragerea aprobării acordate persoanelor prevăzute la art. 43;</p> <p>h) amendă egală cu pînă la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat.</p> <p>(2) Măsurile sancționatoare care pot fi aplicate potrivit prezentei legi sînt:</p> <p>a) ordin de încetare a conduitei ilicite a persoanei și de abținere de la repetarea acesteia;</p> <p>b) interzicerea temporară a exercitării unor funcții într-o bancă de către persoanele prevăzute la art. 43</p>	<p>drastice în sensul încălcărilor prevăzute în proiect, considerăm necesară examinarea suplimentară a acestora sub aspect conceptual, pornind de la oportunitatea abilitării BNM cu competențele autorității judecătorești de determinare a gradului de vinovăție a persoanei și de aplicare a unor pedepse cu caracter penal, în formă de amendă mărimea căreia depășește limitele prevăzute la art.62 din Codul penal (<i>100 milioane lei</i>, sumă egală cu mărimea capitalului inițial al băncii conform art.9 alin.(1)) sau de sancțiune ce prevede privarea persoanei de dreptul de a ocupa anumite funcții (10 ani). În acest sens, este necesară efectuarea expertizei juridice suplimentare cu solicitarea opiniei autorităților competente.</p> <p>Considerăm că, în redacția propusă, acestea riscă a fi declarate neconstituționale în raport cu mărimea sancțiunilor stabilite, aplicarea căreia ține de competența instanței de judecată, cu asigurarea respectării drepturilor constituționale privind prezumția nevinovăției, privind accesul la justiție, dreptul la apărare, înfăptuirea justiției doar de către instanțele judecătorești în cadrul unui proces judiciar echitabil.</p>	<p>un element-cheie al unui regim de supraveghere care trebuie să asigure piețe financiare solide și stabile, precum și protecția consumatorilor și a investitorilor, fapt remarcat în Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, Consolidarea regimurilor de sancțiuni în sectorul serviciilor financiare, Bruxelles, 8.12.2010, COM(2010) 716 final, pag. 4. Raportul Grupului Larosière, la fel, indică că „este esențial ca atât în interiorul Uniunii Europene, cât și în exterior, toate organismele de supraveghere să aibă capacitatea de a aplica regimuri de sancționare stricte și suficient de convergente, cu efect disuasiv.” (Raportul Grupului de experți la nivel înalt privind supravegherea financiară în UE, prezidat de Jacques de Larosière, 25.2.2009, par.201)</p> <p>Directiva 2013/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit, care este transpusă parțial de proiect statuează, în preambul, că “(35) Pentru a se asigura respectarea obligațiilor care decurg din prezenta directivă și din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 [...], statele membre ar trebui să fie obligate să prevadă sancțiuni administrative și alte măsuri administrative eficiente, proporționale și disuasive. Prin urmare, sancțiunile administrative și alte măsuri administrative instituite de statele membre ar trebui să respecte anumite cerințe esențiale cu privire la destinatari, criteriile de luat în considerare la aplicarea acestora, publicarea acestora, principalele competențe de a impune sancțiuni și nivelurile sancțiunilor</p>
---	---	--

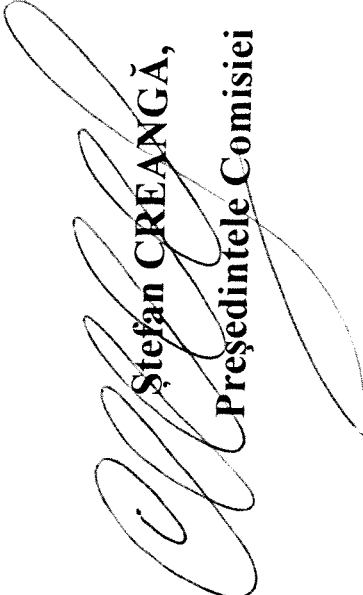
	<p>responsabile de săvârșirea încălcării;</p> <p>c) retragerea licenței acordate băncii, potrivit prevederilor art. 22;</p> <p>d) suspendarea exercitării drepturilor de vot ale acționarului sau acționarilor responsabili.</p> <p>(3) Măsurile sancționatoare prevăzute la alin. (2) pot fi aplicate concomitent cu dispunerea de sancțiuni sau independent de acestea.</p> <p>(4) Persoanele prevăzute la art. 43 cărora le-a fost retrasă aprobarea Băncii Naționale a Moldovei sau a unei alte autorități competente nu sînt în drept să exercite orice funcții în cadrul sectorului financiar bancar și nebankar din Republica Moldova în decurs de 10 ani din data retragerii aprobării.</p> <p>(5) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d), e) și f) și măsura sancționatorie prevăzută la alin. (2) lit. a) se aplică persoanelor cărora le poate fi imputată fapta, întrucît aceasta nu s-ar fi produs dacă persoanele respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle funcției lor stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de administrare ori, după caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității băncii și responsabilităților încredințate.</p> <p>(6) Amenda se varsă la bugetul de stat.</p> <p>Articolul 142. Aplicarea sancțiunilor și a altor măsuri sancționatoare</p> <p>(1) Sancțiunile și măsurile sancționatoare aplicate potrivit art. 141 trebuie să fie eficace și proporționale cu faptele și deficiențele constatate și să fie de natură a</p>	<p>administrative pecuniare. (36) În special, autoritățile competente ar trebui să aibă competența de a aplica sancțiuni administrative pecuniare suficient de mari pentru a contrabalansa beneficiile preconizate și pentru a avea un efect de descurajare, inclusiv pentru instituțiile mai mari și managerii acestora.” Aceste principii sunt reflectate în art.64-70 din Directiva citată. În special, art.65 alin. (1) al acesteia prevede că “Fără a aduce atingere [...] dreptului statelor membre de a prevedea și impune sancțiuni penale, statele membre stabilesc norme privind sancțiuni administrative și alte măsuri administrative cu privire la încălcări ale dispozițiilor naționale de punere în aplicare a prezentei directive și a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că aceste sancțiuni sunt puse în aplicare. În cazul în care statele membre decid să nu stabilească norme pentru sancțiuni administrative pentru încălcări care fac obiectul dreptului penal intern, acestea îi comunică Comisiei dispozițiile de drept penal relevante. Sancțiunile administrative și alte măsuri administrative sunt eficace, proporționale și disuasive.”</p> <p>De altfel, evaluarea respectării de către Republica Moldova a „Principiilor de bază pentru o supraveghere bancară eficientă” (emise de Comitetul Basel pentru supraveghere bancară, 2012), în cadrul Programului FSAP al FMI, relevă că sancțiunile prevăzute în legislația bancară națională nu sunt suficient de disuasive, în special sancțiunile pecuniare (IMF Country</p>
--	---	---

<p>avea un efect descurajant.</p> <p>(2) La stabilirea tipului sancțiunii sau a măsurii sancționatoare și a cuantumului amenzii, Banca Națională a Moldovei are în vedere toate circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:</p> <p>a) gravitatea și durata faptei;</p> <p>b) gradul de vinovăție a persoanei fizice sau juridice responsabile;</p> <p>c) capacitatea financiară a persoanei fizice sau juridice responsabile de încălcare, astfel cum rezultă, de exemplu, din venitul anual al persoanei fizice responsabile sau din cifra de afaceri totală a persoanei juridice responsabile;</p> <p>d) importanța profiturilor realizate sau a pierderilor evitate de către persoana fizică sau juridică responsabilă, în beneficiul acesteia, în măsura în care acestea pot fi determinate;</p> <p>e) prejudiciile cauzate terților, în măsura în care pot fi determinate;</p> <p>f) gradul de cooperare, a persoanei fizice sau juridice responsabile, cu Banca Națională a Moldovei;</p> <p>g) încălcările săvârșite anterior de persoana fizică sau juridică responsabilă;</p> <p>h) orice posibile consecințe sistemice ale faptei săvârșite.</p> <p>(3) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării faptei, dar nu mai târziu de 3 ani de la data comiterii ei.</p> <p>(4) La aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi, sînt aplicabile, în mod corespunzător, prevederile art. 752 alin. (5) ultima propoziție, ale alin. (6) și ale alin. (10)-(15) din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei. Comunicarea actelor privind aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare se realizează în condițiile prevăzute la art. 11 alin. (31) din aceeași lege.</p>	<p>Report 16/7, Febr.2016, Republic of Moldova: Financial Sector Assessment Program- Detailed Assessment of Observance on the Basel Core Principles for Effective Banking Supervision, p.7).</p> <p>În calitate de garanții pentru subiectul încălcării, proiectul conține prevederi privind circumstanțele relevante analizate de autoritatea de supraveghere bancară (art.142 alin.(2), proiect); aplicabilitatea procedurii de constatare a încălcărilor reglementată de art.75¹ din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei și care oferă subiectului încălcării posibilitatea de a prezenta explicații și obiecții, de a argumenta dezacordul cu actul privind rezultatele controlului pe teren sau din oficiu (art.143, proiect); controlul judiciar al deciziilor supraveghetorului bancar (art.144, proiect).</p> <p>Pentru informare.</p> <p>Pentru motive de claritate și previzibilitate a legii și având în vedere specificul sectorului bancar și rigurozitatea normelor aplicabile celor care intră în acest sector în diverse calități (banca, administratori, persoane cu funcții-cheie, acționari, achizitori potențiali de acțiuni, beneficiari efectivi), art.141 alin.(5) din proiect prevede că sancțiunile și măsurile sancționatoare aplicabile pot fi dispuse în privința persoanelor care au comis anumite fapte, au omis să își exercite atribuțiile ce le revin sau au încetat să corespundă unor criterii de calitate înainte de lege.</p> <p>O prevedere similară există la moment în Legea nr. 232 din 3.10.2016 privind redresarea și rezoluția băncilor (art. 32 lalin.</p>
---	--

	<p>respective și-ar fi exercitat în mod corespunzător responsabilitățile care decurg din îndatoririle lor stabilite conform legislației, actelor normative emise în aplicarea prezentei legi și cadrului intern de administrare <u>ori, după caz, persoanelor în privința cărora Banca Națională a Moldovei constată că acestea nu acționează în conformitate cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase și/sau că nu mai corespund cerințelor de reputație și competență adecvată naturii, extinderii și complexității activității băncii și responsabilităților încredințate.</u></p> <p>Curtea Constituțională cu referire la practica CEDO a reținut prin Hotărârea nr.7/2015 precum că, prezumția nevinovăției este aplicabilă nu doar în procedurile penale, ci și în cazurile în care instanțele naționale au trebuit să se pronunțe cu privire la inovăție. Scopul acestei prezumții este să împiedice emiteră oricăror opinii potrivit cărora reclamantul ar fi vinovat, înainte ca acesta să fie condamnat conform legii. Este suficient ca, în lipsa unor temeieri concrete și a unei hotărâri definitive a unei instanțe, să existe o asemenea opinie care ar sugera că autoritatea publică îl privește pe reclamant ca fiind vinovat (a se vedea cauzele <i>Allenet de Ribemont v. Franța</i> din 10 februarie 1995, §41, și <i>Minelli v. Elveția</i> din 25 martie 1983, §28).</p> <p><i>La art.142</i>, este de menționat, că din normele art.140-143 nu rezultă în mod expres sancțiunea sau măsura sancționatorie aplicată pentru fiecare faptă sancționabilă (încălcare). Norma alin.(2) a art.140 necesită a fi explicată suplimentar și concretizată pentru a exclude tălmăcirile diferite, în special, sintagma „și în cazurile în care se constată că orice persoană se face vinovată de următoarele fapte:”.</p> <p>Faptul dat, conduce la riscul de interpretare abuzivă și discreționară din partea autorității împuternicite cu dreptul de aplicare a oricărei sancțiuni sau a măsurii sancționatorii prevăzute la art.141.</p> <p>Mai mult decât atât, reglementările din proiect urmează a fi aplicate separat celor stabilite de Codul penal și de Codul</p>
<p>(1).</p>	<p>Pentru informare.</p> <p>Rațiunea structurării art.140-143 rezidă anume în a conferi supraveghetorului bancar discreția de a selecta din măsurile sancționatoare și sancțiunile expres enumerate în lege pe cele care sunt „proporționale cu faptele și deficiențele constatate” (art.142 alin. (1), proiect), urmând să analizeze în acest scop circumstanțele relevante, inclusiv cele stipulate la art.142 alin. (2) din proiect. Aceste prevederi sunt elaborate în spiritul actelor europene transpuse de proiect și al principiului II „Competențe de corectare și sancționare ale supraveghetorului”, din</p> <p>„Principiile de bază pentru o supraveghere bancară eficientă” (document internațional de referință pentru supraveghetorii bancari, emis de Comitetul Basel pentru supraveghere bancară, 2012), care reclamă ca supraveghetorul să aibă la dispoziție o gamă adecvată de instrumente de supraveghere pentru a întreprinde acțiuni corective și pentru a aplica sancțiuni.</p> <p>Norma de la art.140 alin. (2) vizează o altă categorie de subiecte de drept decât cea de la</p>

	<p>contravențional, riscînd a fi aplicate două sancțiuni diferite pentru aceeași faptă.</p> <p>La examinarea aspectelor invocate supra (inclusiv referitor la art.141 alin.(1) lit.f) se va ține cont de Hotărîrea Curții Constituționale nr.12/2015, la pct.48 al căreia Curtea a subliniat că dreptul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă derivă din art.21 din Constituție, conform căruia: "Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale". Din conținutul normei constituționale se deduc trei principii: prezumția nevinovăției, caracterul public al procedurilor penale și posibilitatea persoanei de a utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa. În contextul celor enunțate, Curtea a reținut că principiul statuat de art.21 din Constituție – asigurarea tuturor garanțiilor necesare apărării persoanei acuzate de un delict în procesul judiciar – pe lângă alte drepturi procesuale, oferă persoanei și dreptul constituțional de a nu fi urmărită, judecată sau pedepsită de mai multe ori pentru aceeași faptă.</p>	<p>alin. (1) din același articol (care se aplică băncii, membrilor organelor de conducere și persoanelor cu funcții-cheie din bancă). Pentru motive de claritate și previzibilitate a legii, art.140 alin. (2) delimitază faptele ilegale comise cu sau în privința acțiunilor bancare de către orice persoane.</p> <p>Pentru celelalte aspecte sesizate, a se vedea și comentariul de mai sus.</p> <p>Totodată la art. 142 se propune completarea cu un alin. nou (5) care va avea următorul cuprins:</p> <p>"(5) Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor sancționatoare potrivit prezentei legi nu înăltură răspunderea materială, civilă sau penală, după caz."</p>
<p>56. Articolul 144. Contestarea actelor Băncii Naționale a Moldovei</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile legislației cu privire la contenciosul administrativ, în cazul retragerii licenței dețin în total cel puțin 25 la sută din acțiunile cu drept de vot, deponenții care dețin cel puțin 1/4 din suma depozitelor sau alți creditori care dețin cel puțin 1/4 din valoarea totală a creanțelor care dețin cel puțin 1/4 din ataca în instanța de judecată competentă decizia Băncii Naționale a Moldovei, în decursul a 30 de zile de la data retragerii licenței, indicînd motive argumentate care să probeze că banca nu se află în vreuna din situațiile prevăzute la art. 22 alin. (2) pentru care s-a decis retragerea licenței.</p>	<p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>La art. 144 alin. (2) cuvîntul "debitelor" de substituit cu cuvîntul "depozitelor".</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>57. Articolul 148. Dispoziții tranzitorii</p> <p>(2) În termen de 5 luni de la data intrării în vigoare prezentei legi:</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>La art.148 alin.(2) lit.f), considerăm că norma de dispoziție prevăzută cu scopul asigurării punerii în aplicare a legii noi,</p>	<p>Spre informare.</p> <p>Este o prevedere tranzitorie preluată de autori în proiect în mod similar ca în alte acte</p>

58.	<p>f) Banca Națională a Moldovei va elabora și va aproba actele sale normative de aplicare a prezentei legi cu specificarea termenelor și condițiilor de aplicare a acestora de către bănci și sucursalele băncilor din alte state înființate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Articolul 149. Dispoziții finale</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2018.</p> <p>(2) Actele normative emise de Banca Națională a Moldovei în baza Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în continuare, până la abrogarea lor expresă.</p>	<p>urmează să asigure aplicabilitatea acesteia din data intrării în vigoare a legii, dar nu peste 5 luni.</p> <p>Ștefan Creangă deputat în Parlamentul Republicii Moldova</p> <p>Proiectul legii urmează să prevadă în mod expres ce se va întâmpla cu prevederile legii instituțiilor financiare în momentul intrării în vigoare a noii legi privind activitatea băncilor.</p> <p>Astfel, art. 148 se completează cu alin. (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, în contextul cerințelor aferente desfășurării activității băncilor, nu sunt aplicabile prevederile capitolului I, II, III, IIII, IV, V, VI, VII și art. 37° din Legea instituțiilor financiare nr. 550/1995.”</p> <p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p><i>La art.149, atenționăm asupra faptului că proiectul de lege nu prevede abrogarea expresă a Legii instituțiilor financiare nr.550/1995. Aspectul reglementării unei dispoziții finale corespunzătoare urmează a fi examinat la definitivarea proiectului de lege.</i></p>	<p>legislative adoptate recent de Parlamentul Republicii Moldova.</p> <p>Se acceptă.</p>
			<p>Se acceptă.</p> <p>A se vedea comentariul și redacția acceptată la art. 148.</p>

Ștefan CREANGĂ,
Președintele Comisiei